

LUNDS
UNIVERSITET

Att leva i ett Ingenmansland

En rättssociologisk studie om svenska myndigheters arbete mot marockanska pojkers utsatthet i Sverige

Av: Cornelia Malm

LUNDS UNIVERSITET
Rättssociologiska institutionen

Kandidatuppsats (RÄSK02)
Vårtermin 2019

Handledare: Patrik Olsson

Examinator: Anna Sonander

Abstract

Sweden have been under a lot of economic, political, and social pressure after the refugee crisis that occurred 2015. Unanswered questions from the government made many citizens question the work that they do regarding the refugees in Sweden. A hot topic broke out when different media outlets spoke harshly against the Moroccan unaccompanied refugee boys and the criminal activities they commit. Their living situations and hardship about life made a lot of people both worried and afraid towards them. Due to the interest regarding the Moroccan unaccompanied boys living on the streets of Sweden, the purpose of this study is therefore to further examine the controversy between the social and legal norms regarding what Swedish authorities can and cannot do against the Moroccan boys in Sweden who are suspect of criminal activities. In order to understand and further examine the thesis, the essay took the time to study the unaccompanied Moroccan refugee children, the Swedish police, the Swedish Migrations Office and Social Services. Further studies made about the Swedish laws and regulations as well as interviewing two employed staff members from the police and Migration Office and a web based survey to understand how much knowledge the public have regarding the Police work against the criminal activities the Moroccan boys commit. In conclusion, the discrepancy between the social and legal norms regarding the Swedish authorities work against the Moroccan boys do differs concerning the knowledge of what the police do to minimize the criminal activities the Moroccan refugees commit.

Key words: authorities, criminality, legal norms, Moroccan refugee boys, social norms

Nyckelord: myndigheter, kriminalitet, rättsliga normer, marockanska pojkar, samhälleliga normer

Förord

Mitt intresse och val av ämne för examensarbete såväl som framtida jobb väcktes genom kursen Rättssociologi vid Lunds universitet. Jag vill även tacka de respondenter som deltog i enkätundersökning och den personal hos Polisen och Migrationsverket som frivilligt valde att delta i undersökningen. Till slut vill jag också tacka min handledare Patrik Olsson som har bidragit med sitt stora engagemang och viktigt stöd till examensarbete. Tack Patrik för din tid.

Lund 2019-05-20

Cornelia Malm

Förkortningar

BrB	Brottsbalken
BRÅ	Brottsförebyggande rådet
HVB	Hem för Vård och Boende
LVU	Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga
SIS	Statens Institutionsstyrelse
SOC	Socialtjänsten
SoL	Socialtjänstlagen
SOU	Statens offentliga utredningar

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	6
1.1. BAKGRUND OCH PROBLEMFÖRMULERING	6
1.2. SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING	7
1.3. RÄTTSSOCIOLOGISK RELEVANS	8
1.4. DISPOSITION	8
1.5. AVGRÄNSNING	9
2. TIDIGARE FORSKNING	9
2.1. MAROCKANSKA POJKARS UTSATTHET I SVERIGE	10
2.2. UNGDOMSBROTTSLIGHET SOM SAMHÄLLSPROBLEM	11
2.3. POLISEN	12
3. BAKGRUND	13
3.1. MAROCKANSKA POJKARNA	13
3.2. UNGDOMSBROTTSLIGHET	14
4. TEORETISKT RAMVERK	15
4.1. SOCIALA BAND AV TRAVIS HIRSCHI	15
4.2. TEORI OM NORMER	16
4.3. IDENTITET OCH ERKÄNNANDE POLITIK	17
5. ETISKA PROBLEM	18
6. METODBESKRIVNING	19
6.1. JURIDISK METOD	19
6.2. KVANTITATIV METOD	20
6.3. KVALITATIV METOD	22
6.4. KOMBINATION AV KVANTITATIV OCH KVALITATIV METOD	23
6.5. URVAL OCH ANNAN DATA	23
7. DET RÄTTSLIGA LÄGET	24
7.1. MYNDIGHETERS SATSNING MOT MAROCKANSKA POJKARNA	25
7.2. REGERINGENS SATSNING MOT MAROCKANSKA POJKARNA	27
7.3. MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER I SVERIGE OCH MAROCKO	28
7.4. GYMNASIELAGEN	29
8. RESULTAT	29
9. ANALYS	33
9. DISKUSSION OCH SLUTSATS	35
10. RÅD TILL VIDARE FORSKNING	37
KÄLLFÖRTECKNING	38
LITTERATUR	38
ELEKTRONISKA KÄLLOR	39
OFFENTLIGA TRYCK	40
BILAGA 1	41
TRANSKRIBERING AV INTERVJU MED PERSONAL ANSTÄLLD HOS MIGRATIONSVERKET	41
BILAGA 2	44
TRANSKRIBERING AV INTERVJU MED PERSONAL ANSTÄLLD HOS POLISEN	44
BILAGA 3	47
DEN WEBBASERADE ENKÄTUNDERSÖKNINGENS RESULTAT	47

1. Inledning

1.1. Bakgrund och problemformulering

Ungdomskriminalitet har och är fortfarande ett allmänt känt begrepp för många i Sverige. Vi hör om det på nyheterna, via sociala medier och på radion. De senaste åren har nya termer kommit på tal i den svenska kontexten, det handlar främst om orden gatubarn och ensamkommande flyktingbarn. I Sverige har vi ett system där vi hjälper ensamkommande barn med omsorg, boende, skola och vård fram till den dag de fyllt 18 år, men vad händer sen? (Barnkonventionen 2009, 21). Enligt en rapport från Barnrättsbyråns statistik (Leander 2016, s. 10) har cirka 800 marockanska ensamkommande pojkar vid årsskiftet 2016 hamnat på gatorna i Sverige. Orsaken till detta är fattigdomen och det livshotande tillståndet som finns i deras hemland. Majoriteten av pojkarna strävar efter möjligheterna att få ett arbete och tjäna tillräckligt med pengar för att överleva, men eftersom socialtjänsten (SOC) inte har ansvar för pojkarna efter 18 års ålder ser de oftast ingen annan möjlighet än att begå kriminella handlingar för att överleva (Munier & Malmros 2013, s. 13). Redan innan 18 års ålder väljer flera av pojkarna att följa deras vänner som redan hamnat i narkotikahandel och snatteri. Oavsett vad som händer med pojkarna kommer de inte kunna stanna kvar i Sverige, främst på grund av falsk eller avsaknad av identitetshandlingar vid sin asylansökan hos Migrationsverket (Leander 2016, s. 10).

Ett samarbete mellan Polisen, socialtjänsten och Migrationsverket arbete gällande marockanska pojkar och deras utsatthet i Sverige har varit en central roll i deras arbetsuppgifter för att förhindra och minska de kriminella handlingar som begås av de misstänka marockanska pojkarna (Wagner 2017). Problemet som fortfarande förekommer är varför begreppen ungdom, kriminalitet, gatubarn och ensamkommande flyktingbarn blivit vanligare förekommande begrepp i samhället även om myndigheterna arbetar emot begreppen. Varför har det blivit vanligare bland allmänheten att ignorera? Är det på grund av att det finns en diskrepans mellan de rättsliga normerna, det vill säga de lagar som myndigheterna ska följa gentemot de samhällseliga normerna, det vill säga allmänhetens uppfattning gällande förebyggande arbete mot den kriminalitet som har misstänkts begått av de marockanska pojkarna.

Intresset och fokuset blir därmed att undersöka problematiken mellan de lagar, det vill säga de rättsliga normerna, som Polisen, socialtjänsten och Migrationsverket följer i jämförelse med de samhällseliga normerna efter ankomsten av de marockanska pojkarna. Finns det ett gap mellan

de rättsliga och samhälleliga normerna eller stämmer normerna överens? Försättningsvis måste förståelsen till varför pojkarna kom till Sverige från första början studeras och på vilket sätt kan de rättsliga normerna och de svenska myndigheterna förhindra de bakomliggande faktorerna till varför pojkarna har hamnat i en sådan extremt utsatt livssituation. Vidare kommer relevanta lagar som de tre ovanstående myndigheter använder för att förebygga ytterligare brott undersökas. Finns det redan motåtgärder som myndigheterna och de rättsliga normerna utfört eller är det ett pågående arbete som de samhälleliga normerna inte vet om? Har de rättsliga normerna bestämmelser som tillämpats gentemot de samhälleliga normerna? Hur ställer sig allmänheten och deras syn mot Polisens roll i förebyggande arbete mot de marockanska pojkarna? Till vilken grad har allmänheten kännedom kring situationen som marockanska pojkarna befinner sig i?

I nedanstående avsnitt kommer syftet och frågeställningarna presenteras samt följas av den rättssociologiska relevansen, dispositionen och den avgränsning som gjorts i examensarbetet. Under arbetets gång kommer varje avsnitt av examensarbetet redovisas för att lättare förstå och hitta den information som önskas.

1.2 Syfte och frågeställning

Syftet med examensarbetet är att undersöka och problematisera diskrepansen mellan de rättsliga normerna, lagarna, som svarar mot de samhälleliga normerna gällande vad svenska myndigheter får och inte får göra gentemot de marockanska pojkarna. Examensarbetet innefattar dels hur de rättsliga lagar Polisen, socialtjänsten och Migrationsverket följer *ska* gå till i förhållande till de marockanska pojkarna, dels en utvärdering av hur det *faktiskt* gått till i praktiken utifrån två empiriska undersökningar. Studiens huvudfrågeställning blir således:

- Hur har de rättsliga normerna förändrats i jämförelse med de samhälleliga normerna efter ankomsten av de marockanska pojkarna?

För att kunna diskutera ovanstående fråga måste följande frågeställningar besvaras:

- Vad ska Polisen, socialtjänsten och Migrationsverket göra för att förhindra de marockanska pojkarna att utveckla sina kriminella handlingar?

- Vad för uppfattning har allmänheten gällande Polisens roll i ett förebyggande arbete gentemot de marockanska pojkarnas situation?

1.3. Rättssociologisk relevans

Rättssociologi är ett begrepp som innefattar både samhällsvetenskap och rättsvetenskap som studerar förhållandet mellan rätten och samhället och dess effekter (Baier & Svensson 2018, s. 14). Examensarbetet är i stor utsträckning rättssociologiskt relevant på grund av den juridiska tillämpningen och intresset gällande sociala normer som arbetet utför. Avsikten är sålunda att undersöka vilka lagar som Polisen, socialtjänsten och Migrationsverket följer och hur lagarna faktiskt appliceras i samhället, enligt Baier och Svensson (2018) representerar detta relationen mellan de rättsliga normerna och den rättsliga praktiken. Baier och Svensson (2018) beskriver vidare att en orsak till en social ordning är främst på grund av att de rättsliga normerna oftast korresponderar med de sociala normerna, men motsatsen är således att de rättsliga och samhällseliga normerna kan skilja sig, vilket betyder att lagar inte tillämpas i lika stor utsträckning som det är tänkt i samhället. Orsaken blir därmed att kritiskt granska och diskutera diskrepansen mellan rätten och samhället och om ett gap mellan det svenska rättssystemet och samhället existerar. Att studera de rättsliga såväl som samhällseliga normerna utifrån ett rättssociologiskt perspektiv kan förklara skillnaden mellan och den spänning som finns mellan lagar, rättssystemet, samhället och dess individer (Hydén & Hydén 2016, s.16).

1.4. Disposition

Examensarbetet är indelat i tre delar bestående av en inledande del, en avhandlande del och en avslutande del. Den inledande delen inleds med dels, en konkret översikt om marockanska pojkar och deras situationer både i Marocko och i Sverige, dels förklaras valet av ämnet och undersökningens syfte och frågeställningar. Den rättssociologiska relevansen, tidigare forskning och teoretiska ramverket beskrivs vidare. Ytterligare redovisas en statistik kring den kriminalitet de marockanska pojkarna hamnar i, samt ungdomsbrottsligheten i Sverige. Det rättsliga läget gällande vilka rättsliga normer, det vill säga lagar myndigheterna ska följa gentemot de marockanska pojkarna redovisas. I den inledande delen redovisas såväl vilka metoder som studien använt vid insamlandet av empiri presenteras för att kunna analysera och diskutera examensarbetets resultat.

Avhandlande delen presenterar resultatet och analysen av den empiriska undersökningen. Studiens frågeställningar kommer besvaras i resultatdelen tillsammans med respondenternas svar från enkäten och de intervjuerna som utfördes april 2019. Den avslutande och sista delen innefattar studiens slutsats där en överblick av arbetet redovisas, diskussionen gällande ämnet samt råd till vidare forskning.

1.5. Avgränsning

Som tidigare nämnts fokuserar examensarbetet på de rättsliga normerna de svenska myndigheterna får och inte får göra gällande brottsbekämpningen mot de marockanska pojkarna. Valet av avgränsning är till stor del på grund av intresset rörande ensamkommande flyktingar, ungdomskriminalitet och svenska Polisens, socialtjänstens och Migrationsverkets arbete mot kriminalitet. Fokus för examensarbetet ligger enbart i svensk kontext på grund av den aktuella flyktingkrisen som skedde 2015. Arbetet kommer även lägga fokus på att intervjua två personer anställda inom Migrationsverket och Polisen för att komplettera syftet och frågeställningarna tillsammans med en webbaserad enkätundersökning riktad mot allmänheten. På grund av undersökningens tidsbrist och omfattning, kommer respondenterna i enkätundersökningen inte kunna representera hela allmänheten bild, men kan ge en indikation på hur de sociala normerna gentemot Polisen satsning och marockanska pojkars livssituation. Tidigare forskning, lagtext, Polisens och Migrationsverkets hemsidor tillsammans med intervjuer med personal anställd hos Polisen och Migrationsverket samt en enkätundersökning som skickas ut till allmänheten, kommer utgöra det största underlaget för uppsatsen.

2. Tidigare forskning

En kunskapsöversikt av uppsatsens problemområde utfördes och påträffades av tre teman av tidigare forskning. Sökord som användes var marockanska pojkar, ungdomsbrottslighet i Sverige samt myndigheters arbete i samhället. Följande tidigare forskning som redovisas har valts på grund av dess relevans och undersökning kring problemområdet denna uppsats undersöker. Eftersom allmänhetens, de samhällseliga normernas perspektiv kommer utföras genom enkätundersökning angående Polisens arbete, de rättsliga normerna gällande förebyggandet mot kriminalitet gentemot de marockanska pojkarna, har inte en kunskapsöversikt av tidigare forskning gjorts kring de samhällseliga normerna och kommer således inte appliceras under detta avsnitt.

2.1. Marockanska pojkars utsatthet i Sverige

Författaren Peter Leander (2016) som skrivit rapporten *De önskade: En rapport om de ensamkommande marockanska barnen i Sverige* redovisar förhållandet mellan det svenska samhället, polisens påverkan och regeringens ansats gällande de marockanska pojkarnas levnadsvillkor. Leander (2016, ss. 14;15) förklarar att flera av de utsatta ungdomarna avviker från sina HVB-hem och istället väljer att bosätta sig på gatorna. Många kan inte bli utvisade på grund av ogiltiga identitetshandlingar eller att de helt saknar identitetshandling. En stor anledning till varför pojkarna valt att leva ett kriminellt liv är på grund av att de vet att de inte får stanna i Sverige och ser därmed ingen mening med att sluta begå brott samtidigt som Migrationsverket anser inte att det ekonomiska tillståndet pojkarna befinner sig i är ett giltigt skäl för att stanna i Sverige (Leander 2016, s. 8). Utifrån intervjuer med personal från Polisen och Migrationsverket beskriver rapporten (Leander 2016) att många av de pojkar som kommer till Sverige inte vill skaffa hjälp samtidigt som en del redan är vuxna vilket innebär att de inte kan få hjälp från organisationer som syftar till att hjälpa barn och ungdomar under 18 år (Leander 2016, ss. 19;24).

Enligt polisen Christian Frödén som medverkade i rapporten från Barnrättsbyrån (Leander 2016) har polisen kontakt med socialtjänsten och en socialsekreterare kan åka med i deras polisbil om det är nödvändigt vid mötet med marockanska pojkar. Frödén berättar vidare att flera av de marockanska pojkarna, som lever på gatorna, använder droger och säljer droger för att överleva. Polisen vet att det är ett enormt samhällsproblem som polisen måste arbeta med dagligen. Christian Frödén är tydlig med att de nordafrikanska pojkarna som främst kommer från Marocko inte representerar hela gruppen av ensamkommande barn utan en bråkdel av dem. Eftersom polisen inte får använda sig av några polisiära maktattribut (Leander 2016, s. 19) är istället deras röster vapnet för samarbete. Polisen jobbar aktivt med att bekämpa brottsligheten som de marockanska pojkarna utför, men rent juridiskt är det socialtjänsten som har ansvaret för dem (ibid).

Ovanstående rapport liknar dylikt problemområde och andra frågeställningen som uppsatsen ämnar undersöka. Rapporten intervjuade Polisen och Migrationsverket arbete gentemot de marockanska pojkarna, men inte allmänhetens perspektiv och uppfattning. Ett perspektiv utifrån allmänhetens uppfattning gällande Polisens förebyggande arbete gentemot de marockanska pojkars situation kommer därmed undersökas i denna studien utifrån en enkätundersökning, det vill säga förhållandet mellan de rättsliga och samhälleliga normerna.

2.2. Ungdomsbrottslighet som samhällsproblem

Felipe Estrada (1999) diskuterade i sin avhandling om ungdomsbrottslighet och den påverkan det har haft på samhället. Enligt Estrada (1999) har ungdomsbrottsligheten ökat markant efter efterkrigstiden. Brottslighet som stöld, narkotikamissbruk och ungdomsvåld är bland annat den kriminalitet som utförts av ungdomar (Estrada 1999, s. 1). Ytterligare beskriver Estrada att unga brottslingar oftast uppfattas som svaga och sårbara ungdomar som lever i en gråzon och är i riskzonen för framtida utslagning. Argumentationen mot ungdomsbrottslighet är att samhället måste hjälpa de utsatta ungdomarna istället för att stämpla dem. Samhället väljer på så vis att avvika mot ungdomar som begår kriminella handlingar. En orsak till ungdomsbrottslighet som samhällsproblem är på grund av att samhället och de samhälleliga normerna väljer att avvika från de ungdomar som begår brott. Det skapar bland annat massmedia och den moraliska paniken bland de samhälleliga normerna (Estrada 1999, s. 128). Estrada diskuterar Stanley Cohens analys gällande medias uppmärksamhet och menar att medier skapar en bild av ungdomar som kanske inte alltid stämmer överens med verkligheten, vilket ledde till begreppet moralisk panik. Moralisk panik handlar i princip om att samhället drabbas av något då och då (ibid). Media har här en avgörande roll om hur den stereotypiska bilden av ungdomar och dess kriminalitet förmedlas till allmänheten.

Estradas (1999) avhandling redovisar också statistik av kön, ålder och ungdomsbrott i olika diagram och tabeller gällande stöld, våldsbrott och vapeninnehav. Estrada (1999) utvecklar vidare sin avhandling genom att skapa fyra undersökningar som handlar om ungdomsbrottslighetens utveckling. Han menar att ungdomsbrottslighet har haft en het debatt inom svensk kriminologi under de senaste decennierna och det visar att kriminaliteten hos ungdomar har ökat, men inte till den grad som många tror (Estrada 1999, s. 33;37). Under åren 1977 till 1994 har det skett en ökning av "misstänkt minderåriga" som begått brott från att vara 5738 tusen till 7236 tusen som har begått stöldbrott (Estrada 1999, s. 154). Enligt den statistik som Estrada (1999) studerat har ungdomsbrottsligheten ökat hos ungdomar mellan 15–20 år, men inte i den utsträckning som media indikerar.

Även om avhandlingen inte undersöker till största del samma sak som denna uppsats, studerar den om ungdomsbrottslighet och dess påverkan på samhället. En väsentlig punkt som avhandlingen diskuterar ytterligare om är samhällsproblemet som sker mellan de samhälleliga normerna och de ungdomar som begår brott. Avhandlingen kan därmed ses som ett komplement och en intressant bakgrundinformation till uppsatsen. Då denna uppsats inte undersöker

ungdomar med svenskt medborgarskap är det fortfarande en viktig faktor och en god insikt att ha i baktanke.

2.3. Polisen

Sverige och det svenska folket är allmänt intresserade om hur och vad Polisen som myndighet arbetar med och mot. Henric Stenmarks (2005) akademiska avhandling vid Umeås universitet handlar om att analysera Polisens och deras arbete i Sverige. Polisorganisationen betraktas som en juridisk organisation till följd av en hierarkisk uppbyggnad. Polisens viktigaste roll i samhället som myndighet är att förebygga brott och öka tryggheten i samhället. Polisen samarbetar även med andra aktörer som exempelvis socialtjänsten och Migrationsverket i det brottsförebyggande arbetet för att gemensamt minska brottslighet (Stenmark 2005, s.15). Ytterligare beskriver Stenmark att Polisen styrs av de anställdas värderingar och kunskaper inom polisväsendet och måste öka de värderingar som styr och de som polisen förmedlar (ibid). Det kan samtidigt vara svårt att ändra de starka värderingar och traditioner som finns inom organisationen. Dock sker det emellertid informella strukturer inom polisen där småprat mellan anställda påverkar ledningens möjlighet att leda och förändra verksamheten. Vad är det som skapar polisens tolkningar om samhället? Miljön och den kultur som finns i Sverige har en stor påverkan på polisens arbete, utöver rättskällorna. Kultur är ett så kallat socialt fenomen och delas mellan alla i en social grupp. Polisen är i sig en egen social grupp och deras kultur och arbete påverkar varandra samtidigt som andra kulturer och samhällsliga normer påverkar dem (ibid, s. 74). En naturlig handling hos många inom polisväsendet är bland annat uppbackning av kollegor i tjänst, man ställer upp för varandra oavsett vilken situation man befinner sig, i tjänst och i privatliv. Polisycket är ett tufft och händelsestyrt arbete som spelar på liv och död. Professionalitet till lojalitet, hjälteroll, våld, likgiltighet, makt och plikt är många av flera punkter som poliser förhåller sig till (ibid, s. 79).

Avhandlingen har ingen direkt koppling till uppsatsens problemområde, men likt denna uppsats studerar de Polisens huvudsakliga roll i samhället, deras kultur, deras arbete att förebygga brott och skapa trygghet bland allmänheten. Avhandlingen kan på så vis ses som ett komplement som kan bidra till en större förståelse för Polisen och deras roll i samhället och mot de samhällsliga normerna.

3. Bakgrund

Syftet med nedanstående avsnitt är att redovisa en statistisk bild kring den kriminalitet de marockanska pojkarna är misstänkta för samt den brottslighet de utfört i Sverige. Valet av detta avsnitt är främst för att läsaren ska få en tydligare förståelse för vilka de marockanska pojkarna är som har anlänt till Sverige och vad de har utsatts för.

3.1. Marockanska pojkarna

När de marockanska pojkarna anländer till Sverige måste de enligt lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn, ha en vuxen person som är ansvarig för deras angelägenheter och personliga förhållanden. Dock är detta inte aktuellt för många av de marockanska pojkarna då de själva reser till Sverige eller tillsammans med andra ungdomar som och inte har någon vuxen person som ansvarar för deras angelägenhet.

Enligt Migrationsverket var det totalt 14 ensamkommande barn från Marocko som sökte asyl 2010. År 2011 var det 30 barn och 2012 var det 145 marockanska barn. När flyktingkrisen skedde 2015 ökade antalet drastiskt till 403 barn, men 2017 var det bara 101 ensamkommande barn från Marocko som kom till Sverige och sökte asyl (Migrationsverket 2017). Av de 145 marockanska barnen som kom till Sverige år 2012 var det tre procent som fick sitt uppehållstillstånd beviljat, 2013 var det tio procent av 315 barn, 2014 var det endast fem procent av 381 och 2015 var det också endast fem procent av 403 (Leander 2016, s. 16). De ensamkommande barnen som var misstänkta för brott år 2012 som kom till Sverige var främst barnen från Nordafrika, det vill säga, marockanska barn. Den brottskategori som står för det största antalet misstänkta brott är tillgreppsbrott och narkotikabrott, följt av våldsbrott, fridsbrott, ordningsbrott och skadegörelsebrott m.m. År 2012 var det 203 av de ensamkommande barnen som begick tillgreppsbrott, 2013 var det 312 och 2014 var det 358 barn som var misstänkta. Vidare var det 25 barn som var misstänkta för narkotikabrott år 2012, 57 barn år 2013 och 143 barn år 2014 (Leander 2016, s. 16;17). Alla de barn som begår brott eller är misstänkta för brott är i stort sett pojkar i åldrarna 13–18 år, merparten är 16–18 år (Pettersson 2016).

Enligt Leanders rapport (2016) har de marockanska pojkarna flera gemensamma nämnare. Bortsett från enskilda fall saknar de flesta pojkar asylskäl i Sverige och de saknar ID-handlingar vilket gör det svårare för Migrationsverket att få en giltig identitet. Eftersom de inte har giltig

identitet kan de heller inte utvisas till Marocko på grund av mänskliga rättigheter. Deras liv i Marocko präglades av svåra förhållanden såsom droghandel, misshandel med mera. Nästan alla av pojkarna som kommer till Sverige har något slags drogberoende vilket gör det svårt för myndigheterna att hjälpa pojkarna. Vidare är tilltron till myndigheter extremt låg då många av dem inte anser att myndigheterna är där för deras hjälp. De enda pojkarna litar på är varandra. Vid flera tillfällen hamnar pojkarna hos Polisen på grund av kriminella handlingar som exempelvis snatteri, cykelstöld och droghandel. Socialtjänsten, som tidigare nämnts har ansvaret för att hjälpa pojkarna, men oftast avstår de hjälp och rymmer från de hem de har blivit placerade på, exempelvis LVU, SIS eller HVB-hem (Leander 2016, ss. 7;9). De marockanska pojkarna, enligt socialtjänsten, söker inte alltid asyl när de kommer till Sverige, utan det sker i samband med att de grips av polisen. Detta orsakar svårigheter för socialtjänsten och kommunen måste då själva stå för kostnaden vid alla vårdplaneringar (Leander 2016, s. 34).

De marockanska pojkarna som faktiskt stannar i Sverige och försöker, med lite hjälp, ta sig igenom svårigheterna de lever i och som stannar kvar för att lära sig svenska riskerar ändå att hamna i extremt utsatta situationer fram tills de fyller 18 år. När de har fyllt 18 år, försvinner hjälpen från socialtjänsten och de får istället flytta till en flyktingförläggning i väntan på avvisning (Leander 2016, s. 8). Eftersom de känner sig övergivna av den svenska staten väljer många att inte bo kvar på de hem som Migrationsverket tilldelat dem eftersom de känner längtan tillbaka till det kriminella livet och den gemenskap de upplever i gängen. Många av pojkarna avviker från boendet och väljer att flytta till storstäder där de inte har någon annan möjlighet till försörjning än att begå brott, för att överleva.

I deras egna ögon är de vuxna och letar efter jobb, uppväxten i Marocko har lärt dem att det är på det viset man överlever, man letar efter jobb för att få ett bättre liv. En del av barnen som skickas till Sverige kommer hit på familjens initiativ för att samla ihop pengar som sedan skickas till deras familjer i Marocko. Tyvärr är det inte så lätt som många av pojkarna tror och väljer på så vis en kriminell karriär för att få in snabba cash. Eftersom många av pojkarna vet att de inte kommer få stanna i Sverige väljer de brottets bana för att överleva och därmed skapa oro och rädsla hos allmänheten (Leander 2016, s. 8;9).

3.2. Ungdomsbrottslighet

Ett av de mest centrala problemområdena både inom svensk samhällsdebatt och kriminologi är ungdomsbrottslighet. Ungdomar som begår brott har skapat oro och rädsla i samhället.

Ungdomen är framtiden och brottsligheten uppfattas också som ett framtida tecken på sociala problem. Ungdomar som begår brott är i åldern 15–20 år, vid få tillfällen är barn yngre än så (Estrada 1999, s. 32). Vidare anses unga brottslingar som individer utan framtidsplaner, sårbara och svaga ungdomar som, med sina kriminella handlingar befinner sig i en riskzon för att hamna i kriminella gäng och begå grövre brott (Estrada 1999, s.6). De brott som flest ungdomar begår är lindriga brott som stöld och skadegörelsebrott, och de brott som är betydligt ovanligare är biltillgrepp, misshandel, rån och mord (ibid).

Enligt BRÅ:s rapport om *skolundersökning om brott* (Gavell Frenzel & Westerberg 2018) är majoriteten av de ungdomar som begår brott pojkar. Det finns egentligen ingen konkret förklaring till varför ungdomar begår brott, men utifrån vad forskare hittat visas flera omständigheter till varför ungdomar begår brott. Några av de riskfaktorer som forskarna har upptäckt är att flera av de ungdomar som begår brott oftast har en svår familjesituation där en eller flera i familjen är medlemmar i ett kriminellt gäng eller utför kriminella handlingar. Vidare visar studierna om ungdomsbrottslighet att flera av ungdomarna söker efter uppmärksamhet och genom att begå brott skapar det intresse från deras kamrater eller äldre personer som de ser upp till, oftast individer från kriminella gäng (Polisen 2019).

4. Teoretiskt ramverk

I detta avsnitt presenteras det teoretiska ramverket som ligger till grund för examensarbetet. De tre valda teorierna har stor betydelse på grund av dess relevans gällande de marockanska pojkarna samt de rättsliga och samhälleliga normerna. Den första teorin kommer presentera sociala band av Travis Hirschi, den andra teorin presenterar de rättsliga och samhälleliga normerna i Sverige och den tredje teorin appliceras på identitet och erkännande politik.

4.1. Sociala Band av Travis Hirschi

Travis Hirschi fick stor uppmärksamhet från 1970 fram till 2000 talet bland kriminologer för sin teori om sociala band. Teorin är baserad på fyra element som är gjorda för att avhålla individen från att begå kriminella handlingar. Om individen avviker från en eller flera av dessa fyra element skapar det en möjlighet för individen att begå handlingar som ligger i hans/hennes intresse, men som inte är socialt accepterat av samhällsnormerna, det vill säga, brott och kriminalitet (Sarnecki 2009, s. 242).

De fyra elementen som Hirschi redovisar är *anknytning*, *åtaganden*, *delaktighet* och *övertygelse* (ibid, s. 243). Anknytning handlar om individens anknytning till konventionella personer eller aktiviteter som exempelvis föräldrar, vänner, skola m.m. Åtaganden syftar på individens förhållande till samhällsordningen där utbildning, arbete och ett hederligt liv tar plats. Vidare beskrivs delaktighet där engagemanget i exempelvis skolaktiviteter, arbetet eller föreningsaktiviteter finns. Avslutningsvis är övertygelse som handlar om samhällsordningens legitimitet där individer är positiva till lagstiftning och rättsvårdande myndighet samtidigt som de är negativa till brottslighet och missbruk (ibid). En diskussion gällande de marockanska pojkarnas avvikande beteende och vilken uppfattning som allmänheten har gentemot de marockanska pojkarna kommer redovisas i uppsatsen analysdel.

4.2. Teori om normer

Normer ses oftast, inom rättssociologin som handlingsanvisningar för hur man förväntas bete och uppföra sig i olika sammanhang och situationer. Normer finner vi i vårt vardagliga liv och för att normer ska bli giltiga i ett samhälle måste människor dela liknande intressen och värderingar. Det kan vara kulturella, ekonomiska, rättsliga och samhällseliga egenskaper som man inte medvetet märker av, men som finns hos normer. För att en norm ska börja gälla i ett samhälle måste den först och främst internalisera hos människor och sedan integrera för att bli en del av ett samhälle (Baier & Svensson 2018, s. 22).

Normer finns i både samhällsvetenskapliga och rättsvetenskapliga perspektivet. För att förstå och definiera normbegreppet och dess uppbyggnad kan begreppen som essenser och accidenser appliceras, i den så kallade ontologiska privationen. Enligt Baier och Svensson (2018) måste det finnas vissa essenser för att en norm ska kunna existera, det vill säga, normer om normer. Om en norm förlorar en av sina essentiella attribut så slutar essenserna att existera. Motsatsen till essentiella attribut är generellt accidentella attribut. Accidenser är särskilda attribut eller egenskaper som inte har att göra med människans väsen eller natur som kan komma och gå (Baier & Svensson 2018, s.50).

Inom rättssociologin är det viktigt att se hur rättsvetenskapen framställer och behandlar normbegreppet. Det finns många och djupa definitioner av begreppet norm. Inom rättsvetenskapen finner man de rättsliga normerna, det vill säga, de formella reglerna i samhället som utgör det rättsliga systemet. Juridiken behandlar de rättsregler och dess tillämpning medan rättsvetenskapen behandlar och hanterar verksamheten av de så kallade rättskällorna.

Rättskällorna som de rättsliga normerna hanterar är lagtexten, förarbeten till lagtexten och rättspraxis, det finns samtidigt straffrättsliga och processrättsliga normer inom juridiken (Baier & Svensson 2018, s. 29). Andra typer av rättsnormer som Baier och Svensson (2018) redovisar är bland annat hanteringsnormer, kompetensnormer och pliktnormer. Det som skiljer rättsnormer från andra normer är främst på grund av att de är beslutade genom lag och *formellt* accepterade av samhället. Människor i samhället väljer att följa dessa regler som rättssystemet har implementerat i dagens samhälle.

Inom samhällsvetenskap talar man om de samhälleliga normerna, de så kallade informella reglerna där olika kategorier delas in. Normer som exempelvis genusnormer, kompetensnormer, sociala normer och konstruktiva normer (ibid, s. 30). De likheter som alla de normer som finns inom denna kategorin är på grund av att normerna består av liknande värderingar, förväntningar och reaktioner på handlande (ibid). Genom de samhälleliga normerna lär vi oss att agera och samarbeta med andra människor i samhället. Man studerar omedvetet de handlingsmönster och handlingsanvisningar som varje individ utgör i sitt vardagliga liv (ibid, s.33).

Kopplat till uppsatsens undersökning är det önskvärt att förstå och studera de bakomliggande faktorer som utgör de rättsliga och samhälleliga normerna i samhället. Användandet av normperspektiv möjliggör en förståelse av myndigheters uppfattning om de marockanska pojkarna utifrån de rättsliga normerna och deras förhållande till de samhälleliga normerna, vilket är centralt för uppsatsen.

4.3. Identitet och erkännande politik

Charles Taylor (2003) diskuterar i sin bok *Det mångkulturella samhället och erkännandets politik* om människors identitet. Offentliga institutioner såsom regeringsorgan, universitet och skolor har kritiserats hårt genom att inte erkänna eller respektera individer med särskilda kulturella identiteter. Boken diskuterar om mångkulturalismen och erkännande politik utifrån hur demokratiska samhällen ser ut idag gentemot individer med en bakgrund som inte stämmer överens med den man är uppväxt med (Taylor 2003, s. 17). Taylor (2003) tydliggör att ett allmänt behov som vi människor, oavsett vår kulturella differentiering, gemensamt delar är "primära nyttighet" som är hälso-och sjukvård, inkomster, utbildning, religion, samvets-, tryck-, yttrande- och föreningsfrihet samt rättssäkerhet (ibid, s.18). Kravet och behovet av

erkännande finner man i dagens politik, dels på minoritetsgruppers eller “underordnade” grupper vägnar. Kopplingen mellan identitet och erkännande är den uppfattning om vem man är samt vad som karakteriserar en person som människa, tesen är i slutändan att vår identitet blir formad utifrån andras erkännande. Om människor i ett samhälle inskränker eller förnedrar en person och skapar en föraktlig bild av dem, orsakar det ett misskännande eller icke-erkännande som kan vålla skada, och på så vis kan det vara en form av förtryck där personen tvingas in i en falsk inskränkt tillvaro (ibid, s. 37).

Taylor (2003) förklarar vidare att en universell politik konkret handlar om att alla människor är lika värda. Universell politik innehåller de rättigheter och förmåner människor har. Människor vill undvika existensen av första klassens medborgare såsom andra klassens medborgare. En del anser bara att utjämningen handlar om medborgerliga rättighet och rätten att rösta medan andra sträcker det till den socioekonomiska sfären. Människor som har påverkats av sin fattigdom har inte kunnat skapa möjligheten att utnyttja sina medborgerliga rättigheter (ibid, s.46). Avslutningsvis diskuterar Taylor (2003) begreppet likvärdighetspolitik, där tanken är att alla ska vara detsamma, ha sin identitet och ha frihet och rättigheter samt att varje människa är värda samma respekt, så kallad, kulturell homogenitet (ibid, s. 47).

Taylors perspektiv på identitet och erkännande politik är relevant för uppsatsen eftersom de marockanska pojkarnas utsatthet och allmänhetens uppfattning på de kriminella handlingar som de är misstänkta för. Taylor vidare påpekar att fattigdom är en påverkning av att inte kunna utnyttja sina medborgerliga rättigheter. Myndigheterna i Sverige kan inte ta hand om de marockanska pojkarna på grund av saknad identitetshandling vilket gör att deras rättigheter är frånvaro. Frågan om erkännande politik blir därför problematisk och myndigheternas arbete för att förhindra de marockanska pojkarna att utveckla sina kriminella handlingar fallerar.

5. Etiska problem

Det är viktigt som forskare att se över de etiska problem som förekommer under skrivandet av ett examensarbete. Under arbetets gång har studien stött på etiska problem som måste redovisas. Ensamkommande barn och flyktingar är, och kan vara ett känsligt ämne att diskutera, på grund av etiska skäl. Det kan vara lätt att lägga fokus på alla marockanska pojkar som lever i Sverige, men arbetets syfte är inte att generalisera dem, utan enbart utgå från de marockanska pojkar som är misstänkta för brott. Vidare är det svårt att veta om pojkarna som är misstänkta för brott

är 18 år eller yngre då många av dem som anländer till Sverige via Tyskland, Frankrike och Danmark inte har någon giltig identitetshandling. Examensarbetet är även skrivet utifrån ett svenskt perspektiv. I likhet med den svenska befolkningen, tas informationen om de marockanska pojkarna från nyhetsreportage och via sociala medier såsom Facebook, Instagram och Twitter. Vilket har en stor påverkan på hur och vad man uppfattar gällande de marockanska pojkarna. Gatubarn är generellt en utsatt grupp i samhället och kan därför vara ett känsligt och tungt ämne att studera och forska om. Inom samhällsvetenskaplig forskning är det viktigt att skydda den enskildes integritet. Det är således viktigt att allt material och den information som samlas in behandlas på rätt sätt och inte riskerar att hamna i fel händer. Eftersom den webbaserade enkäten och de semistrukturerade intervjuerna är anonyma och konfidentiella anser jag att undersökningen är etiskt accepterad.

6. Metodbeskrivning

För att uppnå examensarbetets syfte gällande diskrepansen mellan de rättsliga normerna som svarar mot de samhälleliga normerna gällande vad svenska myndigheter får och inte får göra gentemot de marockanska pojkarna syftar detta avsnitt till att beskriva och förklara metoderna som är tillämpningsbara för uppsatsen. Metodbeskrivningen kommer förklara och redovisa de valda metoder som har utförts under april 2019 och respektive metod presenteras var för sig. Avsnittet inleds med den juridiska metoden, den kvantitativa metoden, den kvalitativa metoden och avslutats med en kombination av kvantitativ och kvalitativ metod.

6.1. Juridisk metod

För att studien ska genomföra undersökningen gällande de rättsliga normer har valet av den rättsdogmatiska metoden som tolkar gällande rätt på det juridiska området använts. Den rättsdogmatiska metoden tar rättsinformation från accepterade rättskällor såsom rättspraxis, lagstiftning, lagförarbeten och doktrin (Hydén & Hydén 2016, s.115;116). Metoden kommer ta avstamp i allmänna rättskällor som har en insyn i vilka rättsregler, det vill säga, de lagar som svenska myndigheter ska följa.

De rättskällor som studien undersöker är vilka rättsliga normer polisen, socialtjänsten och Migrationsverket följer gällande de marockanska pojkarna är främst rättegångsbalken (1042:740), lagen (SFS 1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, Socialtjänstlagen (2001:453), Utlänningslagen (2205:716) samt gymnasielagen (2017:353)

gällande uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå. Kontakt med socialtjänsten gjordes, men tyvärr fanns ingen tillgänglig för intervju och därför har studien istället valt att utgå från Socialtjänstlagen (2001:453) och övriga källor som ett komplement.

6.2. Kvantitativ metod

En del av studiens empiriska undersökning består av en webbaserad enkätundersökning som har till syfte att studera allmänhetens uppfattning om sociala normer när det handlar om vad myndigheter får och inte får göra gentemot de marockanska pojkarna. För att uppnå studiens tredje frågeställning har en webbaserad enkät utvecklats vid en webbadress från Google formulär med frågor att besvara och kommentera för respondenterna (Bryman 2011, s. 218).

Enkäten spreds digitalt via Facebook till respondenter under april 2019. När formuläret skickades ut online framgick det tydligt att enkäten var helt anonym och den information som angavs var konfidentiell (Trost & Hultåker 2016, s. 144). Enkäten besvarades av 231 personer, men undersökningen kan inte anse, som tidigare nämnts att de 231 respondenter som deltog representera hela populationen gällande de sociala och rättsliga normerna. Formuläret respondenterna besvarade bestod av sex frågor som inleddes med respondentens kön, ålder och utbildning. Vidare fick respondenten besvara tre ytterligare frågor med fyra olika svarsalternativ per fråga angående deras syn på de sociala och rättsliga normerna, samtliga frågor gav också respondenterna möjlighet att skriva en eller flera kommentarer (Bryman 2011, s. 220). De sista frågorna var utifrån ett etiskt perspektiv och var tydligt beskrivet i formuläret (Bryman 2011, s. 601).

Det är viktigt att undersökningens syfte tydligt framgår samt att respondenterna har en klar och tydlig förståelse för enkätens innehåll. Frågeformuläret ska vara formulerat på ett sådant sätt att respondenterna inte har några frågetecken eller möjligheter att avstå att besvara frågorna. Möjligheten att ha öppna frågor där respondenten själv kan välja att kommentera gör att respondenten tenderar att besvara frågorna mer detaljerat. Undersökningen blir således mer djupgående än det begränsade utrymme undersökningen skulle istället få om enkäten inte gav plats för respondenterna att kommentera sina svar (Bryman 2011, s. 609).

Valet av kvantitativ metod är på grund av att en webbaserad enkät är kostnadseffektiv, den har ingen begränsning gällande geografisk täckning, den ger snabb respons och färre obesvarade

frågor (ibid). I varje undersökning finns dock nackdelar med val av metod. De nackdelar som studien stötte på var att urvalet var begränsat till enbart de personer som hade tillgång till Internet samt ett Facebook konto (ibid). På så vis skapar det ett urval där inte alla har möjlighet att svara på enkätfrågorna vilket kan orsaka resultatet för studien. Ytterligare en nackdel kan vara att respondenterna har besvarat formuläret ett flertal gånger vilket kan orsaka ett otillförlitligt resultat (Bryman 2011, s. 610).

Det som har kunnat styra undersökningens resultat i en viss riktning är de tre inledande frågorna om kön, ålder och utbildning. I Första frågan om *kön* var det 56,3 procent som svarade kvinna, 43, 7 procent som svarade man och 0 procent som svarade annat. Det var 12,6 procent mer kvinnor än män som besvarade och deltog i undersökningen. På frågan gällande *ålder* var 0,3 procent 15 år eller yngre, 3 procent var mellan 16–20 år, 22, 9 procent var 21–35 år, 22,5 procent var mellan 36–45 år gamla, 26,4 procent var mellan 46–55 år vilket var den största andelen av deltagarna, 56–65 år var det 14,7 procent och de som var 66 år eller äldre utgjorde 9, 1 procent. Utbildningsnivån där frågeställningen utgick från högsta utbildning var 4,3 procent av respondenter som hade grundskola, 32,9 procent gymnasium, 13,4 procent yrkesskola/folkhögskola, 48,9 procent hade universitetsutbildning som högsta utbildning och 5,2 procent hade annan utbildning. Här kan man se en tydlig riktning på vilka som har besvarat enkäten, majoriteten av respondenterna hade universitetsutbildning vilket kan påverka resultatet i slutändan.

Det är också viktigt att diskutera undersökningens validitet och reliabilitet. Begreppen handlar om studiens tillförlitlighet och att det som är tänkt att mätas faktiskt mäts och inte utsätts för slumpinfler, utan situationen ska istället vara lika för alla (Troost & Hultåker 2016, s. 61). Det är viktigt att skapa en så hög reliabilitet som möjligt. Enkäten använde enkla ord och lättlästa meningar vilket skapade en hög grad av reliabilitet och alla respondenter besvarade varje fråga i formuläret (ibid, s. 61). Även om reliabilitet är hög, kan validiteten vara låg. Studien var intresserad av att undersöka om allmänhetens kännedom om de marockanska pojkarna som *eventuellt* begår brott, om respondenten svarade ingen kännedom behövde de inte kommentera frågan. Samma gäller frågan om de har kännedom om polisen jobbar aktivt för att bekämpa de eventuella brott som de marockanska pojkarna begår. Då alla inte hade kännedom blir validiteten låg (ibid). Detta kan bidra till ett snedvridet resultat eftersom undersökningen inte kan anse att de 231 respondenter som deltog svarar för hela populationen gällande de sociala och rättsliga normerna.

Respondenterna som deltog i undersökningen mottog enkäten digitalt via Facebook, vilket kan orsaka en svårighet med avseende på hur många personer enkäten nådde fram till, i jämförelse med hur många personer som i själva verket besvarade enkäten. Antalet respondenter var totalt 231 personer vilket, i detta fall är betydligt fler än vad som hade räknats med. Undersökningen kan således inte redogöra bortfall som en felkälla (Bryman 2011, s. 56).

6.3. Kvalitativ metod

Den andra delen av den empiriska undersökningen bestod av två semistrukturerade intervjuer med personal anställd hos Migrationsverket och Polisen. Intervjuerna hade till syfte att få en inblick i hur perspektivet, utifrån svenska myndigheters synsätt gällande ensamkommande barn och de marockanska pojkars utsatthet i Sverige.

Intervjupersonerna kontaktades via mail under mars 2019 där en tydlig och kort beskrivning av studiens syfte och frågeställningar samt ämne redovisades. Det framgick även att intervjuerna inte skulle användas till vidare forskning eller till annat bruk. Information gav att deltagandet var frivilligt och anonymitet godkänns. Det framgick också att intervjupersonerna hade rätt att avsluta sin medverkan (Kvale & Brinkmann 2015, s. 107). I mailet fanns också de sex frågor som skulle tas upp under intervjun. Detta för att intervjupersonerna skulle ha möjlighet att gå igenom frågorna och känna sig förberedda inför intervjun. Information gav gällande inspelning av intervjun (Bryman 2011, s. 428).

Valet av semistrukturerad intervju gjordes på grund av intervjuarens frihet att utforma sitt svar när frågor ställs, dels att bevarandet av frågor kan även skapa en stämning där både intervjuaren och intervjupersonen känner sig mer avslappnade och bekväma gentemot varandra (Bryman 2011, s. 415). En ytterligare fördel med semistrukturerad intervju är att forskaren, det vill säga, intervjuaren kan vara betydligt mer flexibel vid frågeställande eftersom intervjuguiden inte behöver följas lika strikt som exempelvis strukturerad intervju (ibid). Intervjuguiden består av tre huvudfrågor som ställs till intervjupersonerna, de frågorna är formulerade efter studiens problemformulering. För att få djupare förståelse och diskussion ställs följdfrågor till de intervjuade personerna (Bryman 2011, s. 419). De nackdelar som kan förekomma under en semistrukturerad intervju är risken för feltolkning av frågor som gör att intervjun är inte längre relevant till arbetet (ibid, s.199)). Eftersom mätning i kvalitativ metod inte är intresset för

intervjuerna har inte validitet och reliabilitet särskild betydelse för denna undersökning (ibid, s.351).

Intervjuerna genomfördes i centrala Göteborg vid två separata tidpunkter. Valet av plats var vid studierum vid Göteborgs universitet där miljön inte påverkade intervjuernas svar eftersom det kan förekomma att arbetsplatser har en tendens att influera intervjuernas svar och på så vis bli missvisande. Varje intervju tog cirka 25 minuter och de intervjuade personerna hade ingen tidigare relation som kunde påverka studiens resultat. Intervjuerna var avslappnade och inga frågetecken gällande frågorna förekom. Intervjuerna spelades in med godkännande av de intervjuade personerna. Intervjupersonerna i undersökningen valde att vara anonyma på grund arbets- och personliga skäl. Avslutningsvis tackade intervjuaren de intervjuerna personerna för deras medverkan och frågade om de hade några ytterligare frågor gällande intervjun eller examensarbetet (Bryman 2011, s. 221).

6.4. Kombination av kvantitativ och kvalitativ metod

Kombinationen av kvantitativ och kvalitativ metod är så kallad triangulering metod. En kombination av metoderna kan hjälpa till att dra fler slutsatser samt bättre uppnå och förstå forskningsproblemet. Fördelen med triangulering är främst att datainsamlingen leder till djupare och bättre data samt tillåter forskare att bli säkrare i sina svar. Genom den webbaserade enkäten och de semistrukturerade intervjuerna har metoderna kompletterat varandra på ett sätt som förstärkt resultatet och hjälpt undersökningen med att få en mer utförlig förståelse av vad det som studerats. För att forskare ska undvika de vanliga brister som förekommer genom att enbart använda kvantitativa eller kvalitativa metod är ett sätt att blanda dessa metoder (Bryman 2011, s. 354).

6.5. Urval och annan data

Urvalet i examensarbetet har framförallt varit de intervjuade personerna som deltog i studien och de 231 respondenter som medverkade i den webbaserade enkätundersökningen. Syftet med enkätundersökning var att undersöka allmänhetens uppfattning gällande vad polisen får och inte får göra gentemot de marockanska pojkarna. Allmänheten är det svenska folket som har svenskt medborgarskap, som är bosatta och lever i Sverige. För att hitta respondenter som är villiga att delta har metoden icke-slumpmässiga urval använts. Icke- slumpmässigt urval som brukas kallas för bekvämlighetsurval eller strategiskt urval är en så kallad icke sannolikhetsurval som innebär att forskaren begränsar sina resurser till att söka i sin omgivning

efter potentiella respondenter som väljer att delta i sin undersökning (Trost & Hultåker 2016, s. 29). Icke-slumpmässiga urvalet har sina brister på grund av att insamlaren bestämmer vem som ska besvara formuläret och på så vis går det inte att generalisera ett resultat baserat på ett styrt urval (ibid, s.31). Det är på så vis viktigt att ha en viss företeelse kännedom om vilken grupp av respondenterna representerar hela allmänheten bild. För att inte generalisera resultatet utifrån ett styrt urval har några av de respondenter som deltagit valt att skicka vidare enkäten till sina bekanta, som senare skickat vidare enkäten till ytterligare respondenter. Strategin skapar ett så kallat snöbollsurval där personer i urvalet rekommenderar nya personer som kan eller är lämpliga att ingå i undersökningen. Fördelen med snöbollsurval är att effektiviteten är hög och det blir lättare att få fler respondenter att delta om den som rekommenderar redan har gjort enkäten (Bryman 2011, s.126). Vidare har valet av intervjupersonerna gjorts med utgångspunkt i deras kunskap och kompetens inom undersökningens område. Kontakten till Polisen och Migrationsverket har gjort att studien har kunnat utveckla och bearbeta forskningsproblemet på ett djupare plan.

För att undersökningen ska få ytterligare information om de marockanska pojkarna, polisens insats, socialtjänsten och Migrationsverket syn har olika kompletterande källor applicerats på arbetet. Regeringskansliet, vetenskapliga artiklar, BRÅs hemsida och Barnrättsbyrån har använts för att få god insikt och bättre kunskap om ämnet. Eftersom valet av ämne är känsligt har dessa källor kompletterat varandra tillsammans med intervjuerna och den webbaserade enkäten.

7. Det rättsliga läget

I nedanstående avsnitt kommer det rättsliga läget redovisas. För att få en förståelse om vad för rättsliga normer Polisen, socialtjänsten och Migrationsverket måste följa under förhållandet till de marockanska pojkarna kommer detta avsnitt främst tillämpa deras ansats till de marockanska pojkarna och ungdomsbrottslighet. Samtidigt som de rättsliga bestämmelser redovisas, kommer regeringens syn på marockanska pojkar appliceras samt mänskliga rättigheter som Sverige och Marocko följer. Avslutningsvis kommer lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå presenteras.

7.1. Myndigheters satsning mot marockanska pojkarna

Polisens arbete gällande marockanska pojkar och ungdomskriminalitet har varit en central roll i deras arbetsuppgifter gällande ungdomsbrottslighet. I 1 § Polislagen (SFS 1984:387) är polisens huvudsakliga uppgift att främja rättvisa och upprätthålla allmän ordning och säkerhet. I Polislagen (SFS 1984:387) stadgas allmänna bestämmelser om polisverksamhetens befogenhet, ändamål och principer vid polisingripande. Utöver Polislagen finns också Polisförordningen (SFS 2014: 1104) som innehåller särskilda bestämmelser som gäller anställda inom Polismyndigheten.

Samarbetet mellan Polisen, socialtjänsten och Migrationsverket gällande ungdomsbrottslighet och de marockanska pojkarna har ökat de senaste åren på grund av flyktingkrisen 2015. Enligt 1 kap. 6 § i BrB (SFS 1962:700) får inte ungdomar som begått brott under femton år dömas till påföljd. Om polisen märker att en ungdom är i riskzonen för kriminalitet informerar polisen det direkt till socialtjänsten. Om det inte finns några enkla lösningar kring brottsligheten ungdomen hamnat i, kontaktar polisen socialtjänsten som vidare hanterar situationen gällande lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare. När ungdomen har begått ett brott innan de har fyllt 18 år, kan de enligt lag inte bli straffade (SFS 1964:167) om det inte finns särskilda omständigheter enligt 4 § lag (2006:894) om ändring i lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare.

Polisen arbetar samtidigt med sociala insatsgrupper för ungdomar som riskerar att bli kriminella. Problematiken polisen ständigt arbetar med är att marockanska pojkarna oftast väljer att inte delta i sociala insatsgrupperna då många anser att de inte är till någon nytta, och på så vis fortsätter att begå brott. Polisen jobbar för att bekämpa brottsligheten varje dag och ser till så att allmänheten känner sig trygga i sitt vardagliga liv (SFS 1984:387). En av polisens främsta satsningar är att röra sig kring platserna där ungdomarna samlas och utför brott (Polisen 2018).

Enligt 23 kap. 18 § första stycket rättegångsbalken (1942:740) har polisen sex veckor på sig att utreda brottet om den misstänkte är under 18 år till dess att åklagaren beslutat om åtal ska väckas eller ej. Åklagaren väljer antingen om ärendet ska läggas ned eller om ett strafföreläggande ska offentliggöras. Om en person som är 15–17 år och misstänkt för att ha begått ett brott måste rättsprocessen, enligt särskild lagstiftning gå extra snabbt då den misstänkte inte är myndig (SFS 1964:167). Om en person som inte fyllt 18 år och grips enligt 14 § i lagen (1964:167)

med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare där åklagare beslutar att *inte* anhålla personen, har Polismyndigheten rätt till att hålla kvar individen för att skyndsamt kunna lämna över personen, i detta sammanhang, till socialtjänsten.

Migrationsverket är en svensk statlig förvaltningsmyndighet som klassas under Justitiedepartementet. Migrationsverkets som är en av de centrala utlänningsmyndigheterna har till uppgift att ta emot asylansökningar och har det övergripande ansvaret för mottagandet av ensamkommande barn och flyktingar som anländer till Sverige enligt 1 kap. 2 § Utlänningslagen (2005:716). Lagen är till för människor som befinner sig utanför det land som personen är medborgare i och fruktan för förföljelse på grund av nationalitet, religiös, ras, kön, sexuell läggning eller annan tillhörighet till en samhällsgrupp enligt 4 kap. 1 § om flyktingar och andra skyddsbehövande. Om de ensamkommande barnen uppger, med hänsyn till 13 kap. 17 § (2005:716) är under 18 år ska Migrationsverket utreda sökanden. En åldersbedömning görs och ett tillfälligt beslut fattas om sökandens ålder. Efter att barnen har ansökt om asyl är Migrationsverkets uppgift att tilldela barnen vistelsekommun och teckna avtal med de kommuner som tar emot barnen enligt 2 a kap. 1 § SoL (2001:453). Vidare är det viktigt att veta vilka aktörer som de ensamkommande barnen har såsom juridiskt ombud och god man (Migrationsverket 2017). Enligt 2 kap. 2 § (2005:716) ska utlänning som reser till Sverige ha någon slags identitetshandling.

Vid åtgärder som rör barn enligt 1 kap. 2 § Socialtjänstlagen (2001:453) ska barnets bästa beaktas såväl som lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga 1 § femte stycket LVU. Socialtjänsten är en social verksamhet som hjälper ensamkommande barn som anländer till Sverige fram tills de har fyllt 18 år. Om en person har ett vårdbehov efter 18 år kan de med stöd av 4 kap. 1 § SoL (2001:453) bli placerade i familjehem, HVB eller stödboende. Om det finns tydliga uppgifter om ett barn som far illa på grund av sitt beteende har socialtjänsten möjlighet att fatta ett beslut om omedelbart omhändertagande enligt LVU (1990:52) och kan därefter begära polishandräckning. Förutsättning är att 3 § LVU bedömer att det finns en uppenbar risk för att barnet utsätter sig själv för kriminalitet eller annat destruktivt beteende. Efter gripandet och utredningen som polisen och socialtjänsten gjort, skickas ungdomen till ett asylboende för att därefter placeras ungdomen på ett LVU eller ett SIS-boende om utredningen kräver detta, dock placeras de flesta ungdomar på ett HVB-hem (Leander 2016, s. 11).

7.2. Regeringens satsning mot marockanska pojkarna

Trots att de marockanska pojkarna från Nordafrika började anlända till Sverige 2012 var det inte förrän 2015 som svenska folket fick reda på ungdomarnas utsatthet i det svenska samhället när media började rapportera om deras tillstånd. SVT:s program "Uppdrag Granskning" rapporterade i september 2015 om de Nordafrikanska barnens situation och utsatthet vilket gjorde flera svenskar upprörda över hur regeringen hanterade pojkarnas situation. Under årets gång publicerades ytterligare reportage om ensamkommande barn och ungdomar.

Den 19 januari 2016 kom f.d. inrikesminister Anders Ygeman (S) och marockanska talesmannen Rachid Talbi Alami överens om att Sverige och Marocko ska bilda en kommitté som syftar på att avvisa ungdomar och de marockanska barnen som befinner sig i Sverige som inte har några asylskäl och som således bör återvända till (Regeringen 2016). Sverige erbjöd sig att bistå med den nödvändiga tekniska utrustningen som stöd för barnens återvändande. Orsaken är på grund av den arbetsbelastning myndigheterna i Marocko har angående ID-förfrågningar Sverige och andra länder ifrågasätter. Enligt Migrationsverket (2017) har det funnits ett bristande intresse från marockanska myndigheter och den marockanska ambassaden i Stockholm gällande återvändandet för de Nordafrikanska barnen. Samtidigt som myndigheterna och marockanska ambassaden i Stockholm inte visat intresse har även de marockanska pojkarna uttryckt att de inte vill återvända till sitt liv i Marocko på grund av den extremt utsatta livssituationen de flydde från. Kommitténs arbete är att det ska vara myndighets- och regeringspersoner från Sverige och Marocko som gemensamt samarbetar för att fastställa pojkarnas identitet, utförande av resehandlingar, återtagandeavtal och åldersbedömningar. Även om inga konkreta löften har skapats från Marockos sida finns det positiva förslag och respons från Marocko gällande återvändandet för de ensamkommande barnen. Sedan 2014 har Migrationsverket haft ett samarbete med barnrättsorganisationen Bayti med syfte att hitta familjerna till de ungdomar som har hamnat på gatorna och vara behjälpliga med att skapa en trygg och stabil miljö för dem (Leander 2016).

Regeringens satsning för de marockanska pojkarna har varit att skapa ett samarbete med den marockanska regeringen genom kommittén som förespråkades 2016. Vidare har nuvarande Justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S) beskrivit situation som stabil från tidigare år, det vill säga, förra året verkställdes 170-av och utvisningsbeslut till Marocko. Jämförelsen från 2016 som hade 110 beslut och 2015 med endast 63 beslut. Johansson anser att arbetet har varit effektivt. I Rabat, huvudstaden i Marocko har Sverige placerat en

återvändandesambandsman som har kontinuerlig kontakt med marockanska myndigheter. Regeringen har sedan 2017 tillsatt en utredning för att se över de möjligheter som enklare kan identifiera och ta fingeravtryck från de unga individer som befinner sig i Sverige utan tillstånd (SOU 2017:93). Det finns en pågående utredning gällande återvändande för marockanska medborgare utan asylskäl och regeringen arbetat ständigt för ytterligare åtgärder (Regeringskansliet 2018).

7.3. Mänskliga rättigheter i Sverige och Marocko

Mänskliga rättigheter är enligt den svenska regeringen universellt och gäller för alla i världen, oavsett kultur, land, nationalitet där alla är födda fria och har lika värde och rättigheter (Regeringskansliet 2018). Staten är skyldig att försvara och skydda människans rättigheter från kränkning av andra individer. Sveriges ansats kring mänskliga rättigheter är att den skyddas genom grundlagar, förordningar och lagar. Vidare är den Europeiska konventionen ett skydd för de mänskliga rättigheterna. Enligt Sveriges Riksdag (2014) om mänskliga rättigheter är det viktigt att se till att alla individer får sina grundläggande friheter, ge människor deras grundläggande behov, skydda människor mot övergrepp och stoppa diskriminering av människor på grund av kön (ibid).

Mänskliga rättigheter är en del av den internationella rätten och dessa rättigheter är nedskrivna i olika internationella överenskommelser. Efter andra världskriget och förintelsen skapades det en växande uppfattning för samarbetet mellan länder kring mänskliga rättigheter vilket gjorde att Förenta Nationerna (FN) grundades. En av FN:s grundläggande uppgifter är de mänskliga rättigheterna och under åren har FN arbetat med ett flertal dokument som hanterar och behandlar mänskliga rättigheter (Regeringskansliet 2018).

Marocko har under flera år kämpat för mänskliga rättigheter under den repressiva regim som gällde under kung Hassan II. Marocko har ett, enligt konstitutionen oberoende rättsväsende sedan lagstiftningen antogs 2016, men som emellertid inte alltid i praktiken är påverkad från politiken och från olika intressegrupper. Fördröjning gällande rättsliga avgöranden är inte ovanligt och korruption anses vara ett brett problem inom förvaltning och rättsväsendet (Regeringskansliet 2016, s. 1). Dock har Marocko under de senaste decennierna förbättrat respekten för mänskliga rättigheter. Marocko är en demokratisk, konstitutionell, parlamentarisk och social monarki. Även om det finns framsteg som tydligt belyser förbättringen och respekten för de mänskliga rättigheterna, brister det fortfarande på vissa områden. År 2011 antogs

konstitutionen gällande förstärkningen för mänskliga rättigheter och konstitutionens grundläggande principer är främst rättsväsendets oberoende och demokrati, samhällsstyrning, maktindelning och säkerställa ett antal fri- och rättigheter. Marocko har även lagt rätten till utbildningar, men många av de marockanska barnen slutför inte sin utbildning, eller kommer inte till skolan. Många har inte råd eller ingen möjlighet att fortsätta sin skolutbildning på grund av en svår familjesituation eller extrem livssituation. Dock har Marocko på senare år prioriterat utbildningssystemet och aktiva åtgärder har skapats för att utbilda lärare om mänskliga rättigheter (Regeringskansliet 2016, s. 11).

7.4. Gymnasielagen

Cirka 9000 personer berörs av gymnasielagen (2017:353) gällande uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå som trädde i kraft 2017 och lagen gäller fram till den 19 juli 2019, lika länge som lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. Den 20 juli 2019 kommer en ny lag träda i kraft med motsvarande bestämmelser, det vill säga, personer som har haft ett uppehållstillstånd för studier på gymnasiet (Migrationsverket). Lagens betydelse är att om en ungdom har sökt asyl som ensamkommande barn, men fått avslag på asylansökan från Migrationsverket kan få uppehållstillstånd för att slutföra sina gymnasiestudier. Dock är det enbart några få som uppfyller de villkor som lagen framfört. För att lagen ska gälla för ungdomar ska du, enligt 1 § första punkten inte fyllt 25 år, du måste även studera på ett nationellt program i gymnasieskolan, eller heltid på en annan motsvarande utbildning (SFS 2017:353). Vidare har Migrationsöverdomstolen bestämt att ungdomar som inte kan styrka sin identitet också skall omfattas av lagen. Enligt Migrationsverket ska ansökan om uppehållstillstånd eller asylsökande gjorts innan den 24 november 2015 eller tidigare, annars gäller inte den tillfälliga lagen. Ungdomar som kom till Sverige med sin familj har möjlighet att ansöka om ungdomen går på gymnasiet eller liknande utbildning (Migrationsverket).

8. Resultat

Följande resultatredovisning redogör den datainsamling som har gjorts kring frågeställningarna för detta arbete, det vill säga, har de rättsliga normerna förändrats i jämförelse med de samhällseliga normerna efter ankomsten av de marockanska pojkarna. Polisen, socialtjänsten och Migrationsverket kan förhindra marockanska pojkarna att utveckla sin kriminella verksamhet och vad för uppfattning har allmänheten gällande Polisens roll i ett förebyggande

arbete gentemot de marockanska pojkarnas situation. En del av de svar som mottogs från den webbaserade enkätundersökningen kommer presenteras i löpande text med kommentarer från respondenterna. I samband med enkäten kommer några citat från intervjuerna med en polis och en person anställd hos Migrationsverket redovisas.

Regeringen och svenska myndigheter har tagit ett större ansvar för att försöka hjälpa de utsatta ungdomarna i Sverige. Ankomsten av de Nordafrikanska pojkarna och allmän brottslighet har skapat både oro och rädsla hos allmänheten, men också gjort att statliga myndigheter fått jobba extra hårt för att bekämpa den brottslighet som de marockanska pojkarna eventuellt begått. Efter ankomsten av de marockanska pojkarna har både rättsliga och samhällsliga normer förändrats. Utifrån de rättsliga normerna har lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå trätt fram. Nedanstående citat beskriver intervjupersonen anställd hos Migrationsverket hur Migrationsverket jobbat aktivt under lagen.

“Migrationsverket har arbetat aktivt med gymnasielagen sedan den trädde i kraft. Gymnasielagen har varit en omdebatterad lag som jag upplever kom till i ett pressat läge”. (Se bilaga 1)

Lagen tillämpades i det stadiet där politiker och regeringen kände att något behövde ändras gentemot ensamkommande barn samtidigt som de försökte rädda situationen som fanns hos det svenska folket med frågor och funderingar om ensamkommande barnens behov i Sverige. Eftersom lagens tillämpning kom plötsligt hade den en del brister som behövdes förbättras och utvecklas. Den hårda kritiken och den juridiska osäkerheten skapade en plågsam väntan på besked för många av de som sökte asyl under lagen. Lagen (SOU 2017:353) behövdes förändras ett antal gånger för att verksamma på ett effektivt sätt. Även om de rättsliga normerna har ändrats efter ankomsten av de marockanska pojkarna och ensamkommande har lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå inte gjort tillräckligt för samhället och dess individer.

Efter uppmärksamheten från media har de kriminella handlingar som utförts av marockanska pojkar kommit till allmänhetens kännedom. Den webbaserade enkäten ställde frågan gällande om respondenterna, det vill säga, allmänheten *har kännedom om vilka eventuella brott de marockanska pojkarna som anländer till Sverige utför*. Frågan var noggrann med att notera att undersökningen inte generaliserade alla marockanska pojkar som anlät till Sverige, utan

enbart de som har begått brott. Respondenterna fick besvara frågorna med svarsalternativen ingen kännedom, lite kännedom, kännedom eller mycket kännedom. 44,3 procent av respondenterna hade ingen kännedom, 32,6 procent hade lite kännedom, 19,1 procent hade kännedom och 3,9 procent hade mycket kännedom. Det tyder på att mer än hälften av respondenterna har kännedom om de marockanska pojkarna som eventuellt begår brott. Av de 231 respondenter som besvarade enkäten var det 71 deltagare som kommenterade vilka brott de har kännedom om. Mer än 80 procent svarade antingen narkotikabrott, stölder och/eller snatteri vilket är den brottslighet enligt statistiken som redovisas i sektion 3.2.1. De samhälleliga normerna har på så vis ändrats dylikt efter ankomsten av de marockanska pojkarna då uppmärksamheten och kännedomen kring pojkarna har ökat.

Eftersom de marockanska pojkarna är under 18 har inte polisen kunnat utgå från de rättsregler som annars skulle appliceras på personer som är över 18 år (SFS 1984:387). För att polisen kan förhindra marockanska pojkarna att utveckla sin verksamhet har de först fått utgå från att socialtjänsten kan stå till hjälp med utgångspunkt från SoL (2001:453) och LVU (1990:52). Genom att socialtjänsten tar hand om de ensamkommande marockanska pojkarna och försöker skapa förtroende hos dem kan de på så vis förebygga utvecklingen av deras kriminella verksamhet. Rent juridiskt har Migrationsverket enbart kunnat avgöra om ungdomen uppfyller de krav som krävs för att stanna i Sverige eller ej. Det skapar då svårigheter för Migrationsverket att förhindra eller minska utvecklandet av deras verksamhet.

“När vi utreder barn följer vi speciella riktlinjer för hur vi ska exempelvis ställa frågor. När vi utreder barn ställs det inte lika högra krav gällande till exempel detaljriktedom som när vi utreder vuxna. Sedan måste vi förhålla oss till tillämplig lag och ställa den sökandes uppgifter i förhållande till lagen. Det är vår uppgift att bedöma om sökanden har lämnat tillförlitliga uppgifter om att de kan finnas ett skyddsbehov för att kunna få asyl i Sverige”. (Se bilaga 1)

Det som poliserna istället får göra är att först och främst prata med pojkarna och ha span över vad de gör, vilka de umgås med och eventuella kriminella aktiviteter som pågår sinsemellan dem. Enligt polisen X har det arbetats aktivt för att bekämpa den brottslighet som misstänkts utföras av de marockanska pojkarna tillsammans med att befinna sig där pojkarna är.

“Vi har kännedom kring vart de befinner sig. Exakt vart vill jag inte gå in på grund av rättsliga och arbetsskäl. Vad vi gör är att vi söker oftast upp pojkarna där vi vet vart de hänger och de känner även till oss. Vi pratar med de så mycket som möjligt för att få en bättre relation. Många av pojkarna har inte ett superbra intryck på polisen så det försöker vi som sagt förbättra genom att helt enkelt prata med dem. Vi behandlar dem också som vilken busig tonåring som helst. Vi har väldigt koll på vart och vilka killarna är. Vad de gör när de träffar varandra är mestadels att bara umgås och [ehm] hantera narkotika. Vi kollar också upp dem och ser hur statuset ligger till med dem, hur deras boendesituation ser ut eller om de generellt behöver hjälp med något”. (Se bilaga 2)

Det är samtidigt viktigt att ta reda på om allmänheten har kännedom kring polisens bekämpning mot ungdomsbrottslighet. Frågan om *anser du att Polisen jobbar aktivt för att bekämpa de eventuella brott som de marockanska pojkarna utför/ eller har utfört?* ställdes till respondenterna. 14,8 procent svarade ja, de anser att polisen jobbar aktivt, 21,3 procent svarade nej och 63,9 procent svarade vet ej. Några av de kommentarer som enkäten fick in var dels, *“att aktivt försöka få dessa pojkar att lämna gatan. Kontakt mellan socialtjänst och polismyndigheter”*, dels, *“spaning, gripande, men framförallt befinna sig i samma miljöer som de marockanska pojkarna för att “störa” deras ev brottslighet”* samt *“jobbar som väktare i Göteborg City och ser dem dagligen. En misshandel förra veckan tex, utöver drogförsäljning”* (se bilaga 3). Även om 21,3 procent svarade ja, svarade majoriteten av respondenterna att de inte vet om polisen jobbar aktivt för att bekämpa de eventuella brott som har utfört. Här kan man på så vis se en diskrepans mellan de rättsliga och samhällsliga normerna. För att få en helhetsbild av vad allmänheten har för kännedom kring de marockanska pojkarna och om de känner att polisen har bekämpat brottsligheten besvarade respondenterna sista frågan gällande om de själva *har blivit utsatt för något brott som du misstänker vara av de marockanska pojkarna?* 92,2 procent svarade nej, 3,9 procent svarade ja och 3,9 procent svarade vet ej. De som har blivit utsatta kommenterade att det var försök till stöld och rån (se bilaga 3). Det tyder på att polisen har, även om kännedomen kring polisens jobb gentemot de marockanska pojkarna är låg, visar att polisen på något vis gjort att en övervägande del av allmänheten inte blir utsatta.

“Vid 2016 var det flera fall av sexuella övergrepp och våld som kopplades till ensamkommande barn vilket gjorde att media uppmärksammade detta brutalt. Det

är då jag tror också att just ensamkommande barnen och de marockanska pojkarnas fick allmänhetens uppmärksamhet [...] Sen har andra fall och brott begåtts, där ungdomar som har varit utsatta blivit drabbade. Vi skickar, eller mer sagt kör de till socialjouren som sedan blir placerade till ett hem. Ett HVB-hem är vanligt där många av pojkarna kan gå som de vill. Men på grund av de som väljer ju då många att lämna ganska snabbt och avviker därifrån [...] Vi säger oftast till socialjouren att den är personen är farlig för allmänheten och är extremt utsatt, då kontaktas socialnämndens ordförande och tar över ansvaret.” (Se bilaga 2)

9. Analys

Med stöd av ovanstående resultat kan en analys och diskussion med hjälp av teorierna sociala band, teori om normer samt identitet och erkännande politik som redogjordes i den inledande delen av studien. Travis Hirschis teorin om sociala band växte mycket uppmärksamhet mellan kriminologer såväl som forskare. Genom att begå brott som samhället anser inte är socialt och moraliskt accepterat har individen därigenom valt att avvika från en av de fyra elementen som Hirschi diskuterat. Inom rättssociologin kan Hirschis teori appliceras utifrån de avvikande beteenden som kan förekomma hos individer, enligt samhällets perspektiv. Den *anknytning* som människor har till föräldrar, skolor, vänner m.m. saknar många av pojkarna som anländer till Sverige. När de har anlant till Sverige kommer de flesta antingen själva eller med andra ungdomar där saknad av en förälder eller god man är tydlig. Många av pojkarna har inte heller för avsikt att gå i skolan, skaffa en utbildning eller legitimt jobb, så kallad saknad av *åtagande*. Valet är dels på grund av att de söker efter jobb som ger pojkarna en stabil ekonomi, dels för att sedan skicka pengarna vidare till deras familj i Marocko. Vidare anses inte de marockanska pojkarna ha en större *delaktighet* i att skapa ett engagemang i såväl föreningsaktivitet eller skolaktivitet eftersom de saknar detta element då flera av dem inte valt att skaffa sig en utbildning. Utifrån tidigare forskning anses de marockanska pojkarna som blivit utsatta i Sverige undvika att följa de rättsliga reglerna som regeringen har tillämpat i rättssystemet (Leander 2016). *Övertygelse* anses inte pojkarna heller följa, det vill säga, samhällsordningens legitimitet. De väljer istället att utföra det som samhället kallar för kriminella handlingar och begår brott som inte är accepterat som en social norm. Det skapar på så vis en slags kränkning gentemot de marockanska pojkarna och den sociala normen de följer. Deras avvikande beteende kan därmed bli en social norm. Resultatet visade även att den allmänna uppfattningen av respondenterna ansåg att de kriminella handlingar som de marockanska pojkarna utfört är

misstänkt brott, tillgreppsbrott och narkotikabrott vilket är enligt det svenska rättssystemet brottsligt, det vill säga, avvikande gentemot de samhälleliga och rättsliga normerna.

Teorin om normer som tidigare nämnts i det teoretiska ramverket är inom rättssociologin handlingsanvisningar där vi människor förväntas bete och uppföra oss på ett sätt som är godkänt utifrån samhället och regeringens villkor (Baier & Svensson 2018). För att samhället ska fungera och utvecklas måste institutioner och stater, exempelvis skolor, familj, vänner och aktiviteter, tillsammans med Polisen såväl som socialtjänsten och Migrationsverket hjälpa till att styra, utreda och forma individer för att följa de samhälleliga såväl som de rättsliga normerna. Genom samarbetet mellan varje statlig myndighet kan Polisen aktivt upprätthålla de lagar som avser att styra samhällets normer. Det är således viktigt att hitta de så kallade rätta normerna som kan få rättslig status och utgöra en del av rätten i samhället såväl som att det faktiskt i praktiken fungerar. De juridiska normerna, det vill säga, rättsregler som Polisen, socialtjänsten och Migrationsverket följer skiljer sig åt med avseende på vad som är lagligt eller olagligt, medan sociala och kulturella normer beskriver ser vad som är rätt eller fel. Det skapar på så vis en diskrepans mellan normerna som kan orsaka att individer som de marockanska pojkarna avviker från vad myndigheterna ser som rättsligt. De samhälleliga normerna som pojkarna följer stämmer inte överens med vad de rättsliga normerna anses vara korrekt. Då många av de marockanska pojkarna inte känner en stark tillit eller intresse av att skapa kontakt med myndigheter eller vuxna kan samhället och dess individer vara ett komplement för Polisen genom att stärka den trygghetskänslan som många av pojkarna saknar. Det kan således hjälpa myndigheterna med den belastning som de redan har.

Begreppen identitet och erkännande politik kan tillämpas på grund av dess relevans till de marockanska pojkarnas utsatthet såväl som allmänhetens syn på den brottslighet som de är misstänka för. En fråga som skapar oroväckande diskussioner är just identitetsfrågan och i Sverige kan begreppen identitet och erkännande politik tillämpas gällande invandrarfrågan och om de ensamkommande flyktingar. Det framväxande multietniska samhället och kulturell och social uteslutning av invandring har skapat en oroväckande känsla både hos politiker och allmänheten när det handlar om acceptansen av olika kulturer i Sverige. Individer som har en invandrarbakgrund har haft en svårare acceptans än andra individer i det svenska samhället. Även om generation efter generation med invandrarbakgrund har levt i Sverige och unga svenskar med invandrarbakgrund som är födda och uppvuxna i Sverige fortfarande kallas för invandrare. En del av deras identitet har sålunda skapats av vissa upplevelser av utanförskap

och antaganden för gränsdialoger i det moderna multietniska samhället. Att strida och kämpa för sig själv och sin identitet för att finna sin plats utgör det sociala, moraliska och kulturella ansatser för deras identitetsarbete.

Identiteten som de marockanska pojkarna har skiljer sig dylikt från den identitet och erkännande som majoriteten av svenskar hävdar är den rätta. Att bli stämplad som "gatubarn" från exempelvis media och andra samhällsdebatter har givit begreppet en negativ bild av hur de marockanska pojkarna är. Erkännande har som syfte att handla om lika för alla och respekt mot varandra ska vara detsamma. Frågan om erkännande politik blir därför problematisk och komplex när de marockanska pojkarna utmärkts av samhället som gatubarn. Det skapas en segrande makt och brist på tillbörlig respekt från samhället såväl som politiker. Det kan vara en orsak till varför de marockanska pojkarna väljer att utföra brott på grund av den respektlösheten som de känner gentemot allmänheten. Avseende samma fråga kan allmänheten ha likadan syn på de marockanska pojkarna. Erkännande är inte bara tillbörlig artighet som vi människor är skyldiga, det är också ett essentiellt mänskligt behov.

9. Diskussion och slutsats

Syftet med examensarbetet var att undersöka diskrepansen mellan de rättsliga och samhällseliga normerna gällande vad Polisen, socialtjänsten och Migrationsverket kan göra gentemot de marockanska pojkarna. Vidare var studiens mål att belysa hur de rättsliga lagarna *ska* gå till gentemot de marockanska pojkarna i förhållande till hur det *faktiskt* gått till i praktiken utifrån allmänhetens, det vill säga, de samhällseliga normernas perspektiv. Efter redovisningen av resultat kan kopplingar utöver teorierna diskuteras. Med utgångspunkt från den webbaserade enkätundersökningen och de semistrukturerade intervjuerna har studiens frågeställningar kunnat besvaras.

Efter att resultatet redovisats kan man ha diskuterat att diskrepansen mellan de rättsliga och samhällseliga normerna till viss del kan stämma. Enkätundersökningen visade att majoriteten av de som svarade hade kännedom kring vilka brott de marockanska pojkarna eventuellt begått, men samtidigt hade större andelen av respondenterna ingen kännedom om hur Polisen aktivt arbetar för att bekämpa den brottslighet som de eventuellt utför. Här skapas den diskrepansen som de rättsliga normerna ställs gentemot det samhällseliga normerna gällande de marockanska pojkarna. De effekter som de rättsliga normerna förmedlar till allmänheten stämmer inte

överens med varandra på grund av att samhället inte har den kännedomen som de rättsliga normerna redovisar. En viktig aspekt är allmänhetens syn på myndighet. Generellt ser allmänheten oftast enbart den information som har en negativ syn på myndigheter, främst Polisen. Eftersom sociala media är ett sådant verktyg som kan skapa otillförlitlig information i dagens samhälle, är det lätt att hitta och även skapa felaktig information som gör att Polisens, socialtjänsten och Migrationsverkets har svårt att skapa det förtroende till allmänheten som de önskar. De respondenter som besvarade enkäten har troligtvis fått information gällande de marockanska pojkarna via media och inte utifrån svenska myndigheter som har störst kunskap om ämnet.

En annan punkt som är värd att diskutera är lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå. Lagens tillämpning skapade frågor och funderingar hos både allmänheten såväl som politiker eftersom en stor andel personer ansåg att lagen inte hade den benägenhet som den egentligen behövde. Migrationsverket fick ett helt nytt fält att arbeta med vilket skapade både nya arbetsmöjligheter, men också svårigheter. Lagen skapade inte enbart svårigheter för myndigheter, utan även för de ungdomar som hade kraven för ansökan blev också drabbade. Nästan 6000 ensamkommande barn har fått uppehållstillstånd för att studera i Sverige och det har skapat svårigheter hos kommuner då det enligt gymnasielagen (2017:353) förväntas av ungdomarna att hitta bostäder på samma villkor som alla andra. Kommunernas boendesituation har varit svår och problem med bostadslöshet har ökat i den gruppen.

Vidare är det viktigt att ta hänsyn till de tre statliga myndigheter som arbetet har studerat. Polisen, socialtjänsten och Migrationsverket kompletterar varandra på ett sätt som gör att samarbetet mellan dessa parter skapar en positiv utveckling gällande den ungdomsbrottslighet som de marockanska pojkarna eventuellt utför. Utan Polisen skulle inte socialtjänsten kunna hjälpa de utsatta pojkarna som de gör idag. Migrationsverket är första stationen för ensamkommande barn som anländer till Sverige. Utan Migrationsverket skulle inte samhället se ut som det gör idag.

Kriminella handlingar kommer alltid finnas kvar i ett samhälle oavsett om personer tycker det eller ej. Världen idag ser inte ut som den gjorde för 20 år sedan och kommer inte se likadan ut om 20 år. Globaliseringen och exploateringen av människor, kultur, teknik, värderingar och kunskap är i ständig förändring. Sverige har under de senaste tio åren haft en stor förändring både på ett positivt, men även negativt sätt när det handlar om exploateringen av människor

såväl som rättsregler. Nya lagar kommer tillämpas i Sverige lika väl som några försvinner. Uppsatsen har gjort en jämförelse mellan de samhällliga och rättsliga normerna inom myndigheterna Polisen, socialtjänsten och Migrationsverket. Verksamheterna inom dessa myndigheter är och kommer ständigt vara i utveckling och förändring. Polisen, socialtjänstens och Migrationsverkets arbete gällande de marockanska pojarna har varit ett krävande jobb som har öppnat dörrar för ny kunskap och acceptans för andra kulturer.

10. Råd till vidare forskning

Undersökningens begränsning av tid och ekonomiska resurser har påverkat att studien inte haft lika stor möjlighet att intervjua flera personer anställda inom Polisen, socialtjänsten eller Migrationsverket. Vidare hade det varit intressant att jämföra andra EU-länder såsom Tyskland, Frankrike och England för att studera deras arbete kring ensamkommande flyktingar. Att göra jämförelser med utgångspunkt från liknande myndigheter i övriga Europa hade kapat en intressant dimension att jämföra med de rättsliga och samhällliga normerna som råder i Sverige.

Källförteckning

Litteratur

- Andersson, J. (2009). *Orsaker till brott bland unga och metoder att motverka kriminell utveckling. En kunskapsinventering*. Stockholm. Brottsförebyggande rådet (BRÅ).
- Baier, M. & Svensson, M. (2018). *Om Normer*. Lund: Studentlitteratur.
- Barnkonventionen. (2009). *FN:s konvention om barnets rättigheter*. Stockholm: UNICEF Sverige
- Estrada, F. (1999). *Ungdomsbrottslighet som samhällsproblem, utveckling, uppmärksamhet och reaktion*. Kriminologiska institutet: Stockholms universitet.
- Gavell Frenzel, A. & Westerberg, S. (2018). *Skolundersökning om brott 2017. Om utsatthet och delaktighet i brott*. Stockholm. Brottsförebyggande rådet (BRÅ).
- Hydén, H. & Hydén, T. (2016). *Rättsregler. En introduktion till juridiken*. 7:1. uppl., Lund: Studentlitteratur.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 3:3. uppl., Lund: Studentlitteratur.
- Leander, P. (2016). *Barnrättsbyrån, De oönskade – en rapport om de ensamkommande marockanska barnen i Sverige*. Bon Relations.
- Migrationsverket. (2013). *Utsatta barn i Marocko*, Lifos 30 802.
- Munier, K. & Malmros, Å. (2013). *Ensamkommande barns och ungas behov. En kartläggning*. Socialstyrelsen. Göteborg: Göteborgs universitet.
- Petterson, M. (2016). *Polisens arbete med ensamkommande barn som begår brott*. Stockholm.
- Sarnecki, J. (2009). *Introduktion till kriminologi*. 2:1. uppl., Lund: Studentlitteratur.
- Stenmark, H. (2005). *Polisens organisationskultur: En explorativ studie*. Nr 76. Pedagogiska institutionen: Umeå Universitet.
- Taylor, C. (2003). *Det mångkulturella samhället och erkännandets politik*. Bokförlaget Daidalos AB: Göteborg
- Trost, J. & Hultåker, O. (2016). *Enkätboken*. 5:2. uppl., Lund: Studentlitteratur.
- Wagner, K. (2017). *Pojkarna och de ensamma poliserna*. Natur & Kultur: Stockholm
- Wickström, A. (2017). *Ensamkommande barn som försvinner - nulägesanalys [Elektronisk resurs]*. Barnombudsmannen: Stockholms län.

Elektroniska källor

Migrationsverket. *Frågor och svar om uppehållstillstånd för gymnasiestudier.*

<https://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Vanliga-fragor-och-svar-/Om-gymnasielagen.html> [Hämtad 2019-04-12].

Polisen. (2018). Brottsförebyggande arbete- *Polisens arbete.* <https://polisen.se/om-polisen/polisens-arbete/brottsforebyggande-arbete/> [Hämtad 2019-04-08]

Polisen. (2019). *Ungdomsbrott-fakta om.* <https://polisen.se/lagar-och-regler/lagar-och-fakta-om-brott/ungdomsbrott/> [Hämtad 2019-04-10].

Polisen. (2018) *Ungdomsbrott- polisens arbete.* <https://polisen.se/om-polisen/polisens-arbete/ungdomsbrott/> [Hämtad 2019-09-10]

Regeringskansliet. (2016). *Samtal med Marocko.*

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/05/samtal-med-marocko/> [Hämtad 2010-04-11]

Regeringskansliet. (2018). *Återvändande av marockanska medborgare utan asylskäl.*

https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svar-pa-skriftlig-fraga/atervandande-av-marockanska-medborgare-utan_H5121599 [Hämtad 2019-04-11]

Regeringskansliet. (2016). *Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer i Marocko 2015–2016.*

<https://www.regeringen.se/498cdb/contentassets/cf9e005c80d24a829343136580dda10d/marocko---manskliga-rattigheter-demokrati-och-rattsstatens-principer-2015-2016.pdf> [Hämtat 2019-04-10].

Regeringskansliet. (2014). *Mänskliga rättigheter.*

<https://www.regeringen.se/lattlast-information-om-regeringen-och-regeringskansliet/den-svenska-samhallsmodellen/manskliga-rattigheter/> [Hämtad 2019-04-12].

Regeringskansliet. (2018). *Vad är mänskliga rättigheter?*

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/demokrati-och-manskliga-rattigheter/fakta-om-manskliga-rattigheter/vad-ar-manskliga-rattigheter/> [Hämtad 2019-04-12].

Röda Korset. (2018) *Så fungerar nya gymnasielagen.* <https://www.redcross.se/vart-arbete/i/integration/sa-fungerar-nya-gymnasielagen/>

[Hämtad 2019-04-12].

Uppdrag granskning. (2015). *Barnen från gatan.*

<https://www.svt.se/ug/se-program/uppdrag-granskning-avsnitt-2-1> [Hämtad 2019-04-13].

Offentliga tryck

SOU 2001:453. *Socialtjänstlag*. Stockholm: Socialdepartementet

SOU 2017:93. *Klarlagd identitet- om utlänningars rätt att visas i Sverige, inre utlänningskontroller och missbruk av identitetshandlingar*.

Stockholm: Justitiedepartementet

SFS 1962:700. *Brottsbalken*. Stockholm: Justitiedepartementet

SFS 1984: 387. *Polislagen*. Stockholm: Justitiedepartementet

SFS 2014: 1104. *Polisförordningen*. Stockholm: Justitiedepartementet

SFS 2005:716. *Utlänningslagen*. Stockholm: Justitiedepartementet

SFS 1994:137. *Om mottagande av asylsökande m.fl.* Stockholm: Justitiedepartementet

SFS 2005:429. *Om god man för ensamkommande barn*. Stockholm: Justitiedepartementet

SFS 2017:353. *Om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå*. Stockholm: Justitiedepartementet

SFS 1964:167. *Med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare*. Stockholm: Justitiedepartementet

SFS 1942:740. *Rättegångsbalken*. Stockholm: Justitiedepartementet

SFS 2006:894. *Med särskilda bestämmelser för unga och vård*. Stockholm: Justitiedepartementet

SFS 2016:752. *Om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*.

Stockholm: Justitiedepartementet

Transkribering av intervju med personal anställd hos Migrationsverket

Transkribering av intervju med X, personal anställd på Migrationsverket den 22.4 2019 kl. 08:22, Göteborg. Respondenten har valt att vara anonym och inte uppge sin identitet på grund av personliga skäl.

X= Personal anställd på Migrationsverket

I= Cornelia Malm (intervjuare)

1 **I:** Hej X! Trevligt att träffas.

2 **X:** Hej! Ja men va trevligt, allt är bra med dig?

3 **I:** Allt är bara bra, tack för att du frågar. Jo jag tänkte ställa några frågor till dig

4 angående ensamkommande barn som har anlänt till Sverige de senaste åren.

5 **X:** Ja absolut, det går jätte fint, det är bara att fråga. Jag kommer försöka svara så gott

6 jag kan och det är utifrån mina synpunkter och åsikter så du är... medveten om detta.

7 **I:** Självklart... [ehm]. Jag börjar med att ställa frågan angående från vilket land kommer

8 de flest ensamkommande barn?

9 **X:** Asså de som kommer till Migrationsverket och söker asyl... för det är bara från det

10 perspektivet jag kan säga [ehm].. så är det, det har varit väldigt mycket från

11 Afghanistan, det har varit absolut majoriteten. 2017 så arbetade Migrationsverket

12 jättemycket med [ehh] ensamkommande barn från Afghanistan, väldigt många pojkar.

13 Idag så ser det lite mer annorlunda ut. Det är många andra länder som vi jobbar med

14 idag, inte bara centrerat till ett eller två som det har varit när det har varit

15 flyktingvågor. [Ehm]... Så nu är det lite mer blandat, det kan vara från Afrika som vi

16 har ganska mycket som kommer. Så det ser lite annorlunda ut, trenderna har ju

17 varierat beroende på hur det ser ut runt om i världen.

18 **I:** Precis. Sen tänker jag på vilka riktlinjer är det ni följer för att avgöra om de

19 ensamkommande barnen får stanna eller inte i Sverige?

20 **X:** När vi utreder barn följer vi speciella riktlinjer för hur vi ska exempelvis

21 ställa frågor. När vi utreder barn ställs det inte lika högra krav gällande till

22 exempel detaljriktedom som när vi utreder vuxna. Sedan måste vi förhålla oss

23 till tillämplig lag och ställa den sökandes uppgifter i förhållande till lagen. Det

24 är vår uppgift att bedöma om sökanden har lämnat tillförlitliga uppgifter om

25 att de kan finnas ett skyddsbehov för att kunna få asyl i Sverige.

26 Men väldigt mycket är ju också en

27 **I:** Okej, intressant! En ytterligare fråga jag vill ställa är vilka bakomliggande orsaker

28 anser du att finns till varför de ensamkommande barnen inte återvänder till sina

29 hemländer? Finns det rättsliga, ekonomiska, sociala, kulturella problem som

30 ligger bakom?

31 **X:** Ja... jag tror, det är ju enbart min subjektiva åsikt. Många av de som kommer till

32 Sverige kommer från länder där samhället ser väldigt annorlunda ut, där det

33 ekonomiska situationen ser väldigt annorlunda ut, där rättigheterna ser väldigt

34 annorlunda ut gentemot hur det ser ut i Sverige. Väldigt många flickor till exempel

35 kommer från länder som de inte har några rättigheter för att de har fött som flickor.

36 [Ehm]... väldigt många kommer från byar där det finns liksom begränsade med

37 infrastruktur, begränsad med el och vatten och i Sverige ser det väldigt annorlunda ut.

38 Här har du barn, ensamkommande barn som kommer till Sverige har fri skolgång
39 fram tills de fyller 18 år, de har möjlighet att få gratis sjukvård och gratis
40 medicinering fram tills de är 18 år och det finns väldigt många förmåner. Så jag tror
41 absolut att det kan ha att göra med att man inte vill återvända till sitt hemland där
42 sociala och ekonomiska situationer ser sämre ut. Inte nödvändigtvis för att det
43 föreligger ett skyddsbehov, för om Migrationsverket då har bedömt att det inte finns ett
44 skyddsbehov och de ska utvisas då kan det vara sociala eller ekonomiska faktorer
45 som gör att man inte vill återvända. Och väljer istället att leva i Sverige liksom under
46 jorden eller så där, eller att man överklagar sin process och söker nytt.

47 **I:** Då undrar jag också om ni som statlig myndighet samarbetar med någon myndighet
48 eller organisation från dessa barns hemländer? I så fall vilken och vilket typ av
49 arbets sätt som ni använder?

50 **X:** Asså vi samarbetar med polismyndigheten, för vissa av dem som söker har begått
51 brott. [Ehm]... gränspolis, när någon får en utvisning från Migrationsverket och de
52 inte verkställer sig, det vill säga, de inte går med på att utvisas då kopplas
53 gränspolis in.

54 **I:** Från de länder barnen kommer från eller Sverige?

55 **X:** I Sverige.

56 **I:** I Sverige.

57 **X:** För då lämnar vi det till gränspolis i Sverige för verkställighet och då kan det vara
58 så att de avviker och inte dyker upp. Sen så har vi återvändande team, då har vi
59 människor som arbetar med att asylsökande som har fått utvisning ska återvända till
60 sina hemländer. Vi har människor i till exempel Afghanistan som arbetar, där finns det
61 ett... nja kommer inte riktigt ihåg exakt om det är ett hotell i Kabul där återvändande
62 som vi har utvisat kan få stanna i några dagar innan de har hittat ett boende. Men då
63 är det svenska myndigheter som har placerat ut människor i Afghanistan för att se till
64 att återvändandet ska gå smidigt. Vi har även att man kan få bidrag för att återvända,
65 då får du pengar från svenska myndighet som ett startkapital för att återvända och för
66 att klara dig. I början inledningsvis i ditt hemland för att sen kunna fortsätta vidare.

67 **I:** Och hur länge brukar dessa personer stanna på de boendena?

68 **X:** Det kan bara vara några dagar, två till tre dagar.

69 **I:** Ahh okej.

70 **X:** Så vet jag att det är i Afghanistan, jag vet inte hur det ser ut i andra länder. Men vi
71 har ett återvändande team som aktivt arbetar med att underlätta för människor att
72 återvända till sina hemländer. Och det är Migrationsverket som har det.

73 **I:** Okej. Ytterligare fråga är om ni har, under de senaste fem åren sett några ökande
74 eller minskade antal ensamkommande barn som har sökt asyl i Sverige?

75 **X:** Ja, [Ehh]... 200... ska vi se, 2017 jobbade vi jättemycket med ensamkommande barn
76 från Afghanistan, majoriteten var ensamkommande barn från Afghanistan. Och sen
77 har vi trappat av lite. Jag anställdes på Migrationsverket månadsskiftet
78 januari/februari 2017 så jag har inte riktigt varit med vid tidigare trender, men då
79 hade vi Syrien vågen 2015 så jag, så det har varit väldigt mycket 2017 och 2018
80 trappades det ner lite och 2019 har det trappats ner ännu mer. Då är det andra
81 trender vi ser.

82 **I:** Så man kan säga att det har minskat de, iallafall senaste tre åren?

83 **X:** Ahh, iallafall de senaste ett och ett halvt år har det minskat betydligt.

84 **I:** Sen har jag min sista fråga vilket är har ni några synpunkter kring gymnasielagen
85 utifrån de aspekter som berör de ensamkommande barnen?

86 **X:** Ja... jag har synpunkter på det. Migrationsverket har arbetat aktivt med
87 gymnasielagen sedan den trädde i kraft. Gymnasielagen har varit en omdebatterad lag

88 som jag upplever kom till i ett pressat läge. har hanterat ansökningar gällande
89 gymnasielagen.

99 **I:** Har ni också fått in många som har sökt under gymnasielagen?

91 **X:** Jättemånga, flera tusen.

92 **I:** Har det ökat mycket tänker jag efter den lagen kom?

93 **I:** Åh ja! Det finns ju speciella krav, du måste ha sökt under en specifik period och du
94 måste ha uppfyllt vissa kriterier. Du måste vara mellan 17–25 år gammal.

95 **I:** Har det varit många som har sökt även om de inte är mellan 17–25 år?

96 **X:** Det kan jag inte svara på exakt, jag har inte ingått i det teamet som har jobbat
97 specifikt med ansökningarna. Det kan bero på hur åldern har bedömts under grund
98 prövningen, men ja det finns absolut de som söker på gymnasielagen som kanske
99 inte är åldersadikvartra. Jag tror gymnasielagen kom i ett läge där många liksom
100 politiker kände att de var tvungna att göra något åt situationer som komma
101 asylsökande befann sig i.

102 **I:** Vilket var?

103 **X:** Att många fick avslag och att det var högt tryggt på politikerna. Mycket
104 demonstrationer mot utvisningar av ensamkommande barn och jag tror att
105 gymnasielagen... den är väldigt politiskt och uppfyller inte kraven när den kom
106 utan behöver omarbetas och utifrån ett perspektiv att arbeta med asylsökande i just
107 asylprocessen är att gymnasielagen (paus) asså om du har fått en utvisning,
108 överklagat den till migrationsdomstolen, inte beviljat prövningstillstånd och
109 överklagat till migrationsöverdomstolen och inte beviljat prövningstillstånd heller
120 då har du tagit dig så långt du kan och fortfarande har utvisning på bordet.
112 Gymnasielagen ställer väldigt låga krav. Du ska mer eller mindre ha en avsikt att
113 studera och öppnar upp för att du kan stanna och efter du är klar med gymnasiet, ja,
114 vad ska du ta vägen då. För du har fått en utvisning, men du har fått möjlighet att
115 stanna och studera, ja. Så jag tycker att gymnasielagen inte är bra. Nej det tycker jag
116 inte rent utifrån ett juridiskt perspektiv, om du har fått en utvisning har du fått en
117 utvisning om inte det skulle vara så att du skaffar familj och söker på anknytning
118 eller arbetstillstånd, då är det en annan form av prövning som tar fart och inte en
119 asylprövning. Jag tycker inte gymnasielagen är speciellt genomtänkt.

120 **I:** Vad känner du, utifrån dina egna synpunkter skulle behöva ändras med
121 gymnasielagen?

122 **X:** Den är inte riktigt samstämmig med utlänningslagen. Gymnasielagen föddes ur
123 ett politisk panikartat stadium känner jag och var inte riktigt genomtänkt vilket är ett
124 tydligt exempel, den behöver omarbetas, vilket den gjorde. Den kom förhastad. Det
125 var väldigt många av mina kollegor som inte visste hur man skulle arbeta med
126 gymnasielagen [ehm]... för jag tro de som skapade den visste inte riktigt heller. Så det
127 har varit väldigt mycket ad hoc lösningar, eller mycket, man har behövt arbeta
128 mycket med den för att förstå den.

129 **I:** Jag har inget mer att säga utöver att jag är tacksam för att du tog dig tiden att
130 möta mig.

131 **X:** Ja det var trevligt och spännande frågor och ämne!

132 **I:** Tack så mycket och ha en fortsatt trevlig dag!

133 **X:** Ja tack detsamma!

Transkribering av intervju med personal anställd hos Polisen

Transkribering av intervju med X, personal anställd hos Polisen den 24.4 2019 kl. 15:15, Göteborg. Respondenten har valt att vara anonym och inte uppge sin identitet på grund av arbetas och personliga skäl.

X= Personal anställd hos Polisen

I= Cornelia Malm (intervjuare)

1 **I:** Hej X! Trevligt att träffa dig och vilken tur att du är i Göteborg denna helgen av alla.

2 **X:** Ja hej! Trevligt att träffa dig med och vilken timing med jobbet.

3 **I:** Jag tänker att vi kan börja direkt med intervjun eftersom du har andra möten att gå
4 till efter detta.

5 **X:** Haha (skrattar lite) ... jaa ingen stress. Jag läste igenom de frågor du skickade och
6 tycker det är roligt att någon tar upp detta och faktiskt skriver om det. Känns lite som
7 det inte har pratats lika mycket som man kanske vill.

8 **I:** Ja jag tycker att det är ett väldigt intressant och spännande ämne. Jag hade
9 personligen heller ingen... [ehm]... riktigt kännedom kring de marockanska pojkarna
10 innan jag började studera om det.

11 **X:** Nee du är inte ensam om det!

12 **I:** Då tänkte jag med att börja [mm] och som du redan vet skriver jag mitt
13 examensarbete vid rättssociologi institutionen på Lunds universitet och denna
14 intervjun är en del av arbetet. Det som kommer diskuteras mellan oss är inspelat och
15 du är anonym under hela intervjun och intervjun kommer inte användas till annat
16 bruk.

17 **X:** Gotcha.

18 **I:** Då tänka jag med att ställa frågan: Har du en sammanfattande bild om de
19 marockanska pojkarna i Göteborg/Stockholm och deras utsatta situation?

20 **X:** Ja de flesta ensamkommande pojkarna i detta sammanhang är ju från Nordafrika
21 och då Marocko [ehm] och de har definitivt blivit stämplade av samhället och de
22 sociala normerna. Absolut [ehm] har de det. Många av som kommer till Sverige har
23 levt i en gatusituation. Såklart vill jag inte peka ut att alla har gjort det, men en stor
24 portion av dem har tyvärr kommit från det. De har levt i fattigdom och med andra
25 ungdomar i samma situation vilket gör att de gör detsamma i Sverige. Just i Göteborg
26 och Stockholm har de blivit mer utsatta en andra städer och orter runt om landet, det
27 har vi bevis på. Men... men det är ju också så att arbetet mot pojkarna har förbättrats
28 sen de först blev kända hos oss. Vi han... hanterar pojkarna som en vanlig vuxen
29 vilket jag tror de känner sig bekväma med. Många av de pojkarna väljer ju själv att leva
30 på ett mer "utsatt" (tar upp händerna och gör citationstecken) sätt en vad man själv
31 kanske skulle vilja. Sen [ehm] är det också så att de inte har samma arbetsmöjligheter
32 som andra kanske har eftersom
33 många av dem inte har någon id-handling. Samtidigt så är det många av dem som inte
34 väljer att gå i skola vilket gör det svårare för dem att skaffa sig en utbildning och gå
35 vidare där.

36 **I:** Som du säger har ni kännedom kring de marockanska pojkarna och dess utsatthet.

37 När de anländer till Göteborg/Stockholm, vet ni vilka mötesplatser eller
38 samlingspunkter de möts på? Ha ni [ehm] kännedom kring vad de gör när de träffar
39 varandra?

40 **X:** Ja vi har kännedom kring vart de befinner sig. Exakt vart vill jag inte gå in på
41 grund av rättsliga och arbetsskäl. Vad vi gör är att vi söker oftast upp pojkarna där vi
42 vet vart de hänger och de känner även till oss. Vi pratar med de så mycket som möjligt
43 för att få en bättre relation. Många av pojkarna har inte ett superbra intryck på polisen
44 så det försöker vi som sagt förbättra genom att helt enkelt prata med dem. Vi
45 behandlar dem också som vilken busig tonåring som helst. Vi har väldigt koll på vart
46 och vilka killarna är. Vad de gör när de träffar varandra är mestadels att bara umgås
47 och [ehm] hantera narkotika. Vi kollar också upp dem och ser hur statuset ligger till
48 med narkotikan, deras boendesituation eller om de generellt behöver hjälp med något.

49 **I:** Hamnar alla marockanska pojkarna på gatan?

50 **X:** Nej inte alls, en del söker asyl och andra söker sig till skolmiljöer. Men om man
51 kommer just från Marocko får man inte uppehållstillstånd i Sverige och endast fem
52 procent får stanna i Sverige. Så det är svårt att få uppehållstillstånd och när många av
53 pojkarna får avslag så blir det mer att de hamnar på gatan, många tänker kanske inte
54 så långt framtidsmässigt när det kommer till asyl. Sen är ju många av de från städer
55 där gatulivet är centrum och boende är inte prioritet vilket gör att de letar efter sin
56 frihet med andra ungdomar. Det handlar ju om ungdomar så man får alltid ha det i
57 baktanke. Sen har ju många av de rest mycket från land till land vilket gör att de inte
58 känner att de kan bo på en plats.

59 **I:** Om tillfället sker, vilka polisiära metoder använder ni vid gripandet mot de
60 marockanska pojkarna?

61 **X:** Vi kan inte ingripa på det sätt som vi kanske skulle göra om det var en personer
62 över 18 år. Men vad vi försöker på bästa sätt göra är att prata med dem, att få koll på
63 läget och på det viset föra dem in i en av polisbilarna, om det behövs då [ehm]. Sen
64 finns det även särskilda händelser där man har behövts ingripa, men det sker väldigt
65 sällan. Vi skickar sedan pojkarna till socialtjänsten som utreder och ser vad som skall
66 göras för ungdomarna. De rapporterar sedan information tillbaka till oss om det
67 också behövs. [Ehh] man märker ganska snabbt vilka av pojkarna kommer hamna på
68 gatan igen efter de har varit hos socialtjänsten. Vi har ju några grabbar som bor på
69 HVB-hem eller asylboende, men där rymmer dem också. De vill inte bo där och vill
70 hellre vara med sina kompisar på gatan. De avviker lite då och då. Sen som jag tidigare
71 sa finns det ju självklart pojkar vi inte ens känner till eller har kännedom av och sköter
72 sig fint. Sen glömde jag också säga att de som har levt i en gatusituation i Marocko och
73 kommer till Sverige, de har oftast narkotikamissbruk vilket gör att skaffar sig
74 narkotika, och säljer det på gatorna i Sverige, Göteborg/Stockholm.

75 **I:** Europaparlamentet skrev ett gjort inlägg på deras hemsida om polisbrutalitet i
76 Marocko under en demonstration 2009 (visar rapporten). Med tanke på polisens
77 agerande i Marocko har många av de ensamkommande pojkarna en negativ syn
78 gentemot polisens arbete, hur är stämningen här när ni möter de marockanska
79 pojkarna?

80 **X:** (Tittar på rapporten) Det har de, absolut! Många av pojkarna har ju en dålig syn på
81 polisen så som du sa precis på grund av polisbrutaliteten som sker i deras hemland. Vi
82 försöker ju så gott vi kan med att prata och [ehm] hänga med dem på en så vanligt
83 sätt som möjligt. Även om de inte gillar oss så mycket så tror jag, och hoppas (skrattar
84 till lite) att de gillar oss bättre en när de först kom till Sverige. Jag kan inte säga att alla
85 tycker så, men de som jag personligen har pratar med känner sig lite bekvämare när vi
86 kommer.

87 **I:** Det kan vara en känsligare fråga gällande ditt yrke.

88 **X:** Jag är förberedd (skrattar lite).

89 **I:** (små skrattar). Hur ställer du dig till påståendet om att brottsligheten i
90 Göteborg/Stockholm har ökat under de senaste åren. Eller har det minskat? Vad beror
91 detta på?

92 **X:** Ja... mmm... Ja. Det har ju skett en del på senaste tiden, men jag skulle vilja minska
93 just frågan gällande rån. Det har förekommit rån, det gör det i vilken stad du är i och
94 det kommer förmodligen alltid ske. Men det som är vanligast är grov stöld, det vill
95 säga, fickstölder. Sen har också många [ehm] många av de som anlände till Sverige
96 blivit äldre och är myndiga. Vi hade förut ett snitt på 16–17 år som begick stölder, men
97 inte till den grad nu. Vid 2016 var det flera fall av sexuella övergrepp och våld som
98 kopplades till ensamkommande barn vilket gjorde att media uppmärksammade detta
99 brutalt. Det är då jag tror också att just ensamkommande barnen och de marockanska
100 pojkarnas fick allmänhetens uppmärksamhet, på grund av media. Sen har andra fall
101 och brott begåtts, där ungdomar som har varit utsatta blivit drabbade. Vi skickar,
102 eller mer sagt kör de till socialjouren som sedan blir placerade till ett hem. Ett
103 HVB-hem är vanligt där många av pojkarna kan gå som de vill. Men på grund av de
104 som väljer ju då många att lämna ganska snabbt och avviker därifrån. Om allvarligare
105 brott sker så skickas de till SIS-hem där de sitter inlåsta och inte får lämna området.
106 Vi säger oftast till socialjouren att den är personen är farligt för allmänheten och är
107 extremt utsatt, då kontaktas socialnämndens ordförande och tar över ansvaret.

108 **I:** Då har vi kommit fram till den sista frågan jag tänkte ställa till dig.

109 **X:** Redan? Jag kan hålla på hur länge som helst känns det som. (Skrattar)

110 **I:** (Skrattar till) Ja det är ju väldigt spännande för mig att lyssna och höra utifrån
111 Polisens och din syn. Men frågan handlar om utifrån ditt/ert perspektiv, vilken
112 specifik hjälp anser ni som poliser att dessa pojkar främst behöver?

113 **X:** Det är svårt att konkret svara på. Att säga till en kille att gå till skolan och inte leva
114 på gatorna. Man önskar att det är så lätt, men [ehm] många av får inte stanna i
115 Sverige eftersom Migrationsverket har bestämt och bedömt, på grund av personen
116 inte har skyddsskäl eller särskilt ömmande skäl...kan inte då stanna i Sverige. Så jaa
117 du, det är ju jättesvårt. Eftersom vi vet om deras situation så finns det egentligen
118 inget vi kan göra. Hur ska vi kunna hjälpa dem när de inte kan hjälpa sig själva.
119 Såklart är det alltid bra att gå till skolan, göra sina läxor och umgås som ungdomar.
120 Oftast vill ju [ehm] inte pojkarna ha kontakt med myndigheter men som kunde vara
121 till hjälp är ju att de skulle kunna komma in och hänga och ha en fika med oss eller
122 varandra såklart. Inga fördomar, inga värderingar, ingen statur. Utan bara umgås. Vi
123 måste först och främst utveckla vad vi kan göra för att hjälpa dem. Vi kan härbärga
124 vuxna EU-migranter men inte pojkarna som lever i en gatusituation. Vad är logiken
125 där? Det är nog det jag har att säga om det.

126 **I:** Tack så mycket. Är det något mer du har att påpeka eller vill fråga?

127 **X:** Nej inget jag kan tänka på just nu. Det är bara att höra av dig om du har mer frågor
128 och lycka till med allt.

129 **I:** Tack så mycket och god fortsättning.

130 **X:** Detsamma! Nu måste jag vidare till mitt andra möte!

131 **I:** Ja det får du! (Skrattar)

132 **X:** (Skrattar)

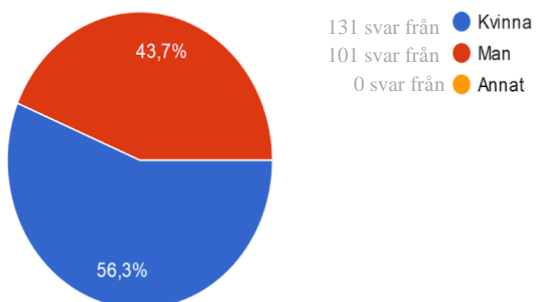
133 **I:** Hejdå!

134 **X:** Hejdå!

Den webbaserade enkätundersökningens resultat

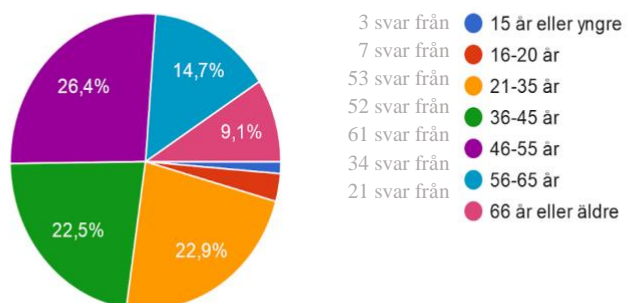
Kön

231 svar

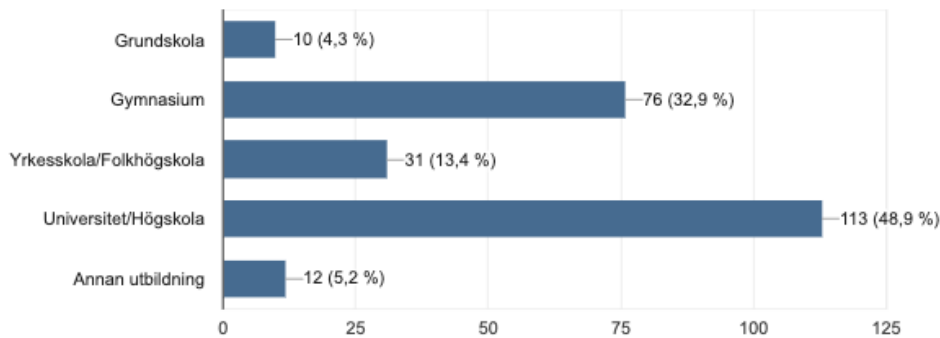
Hur gammal är du?

231 svar

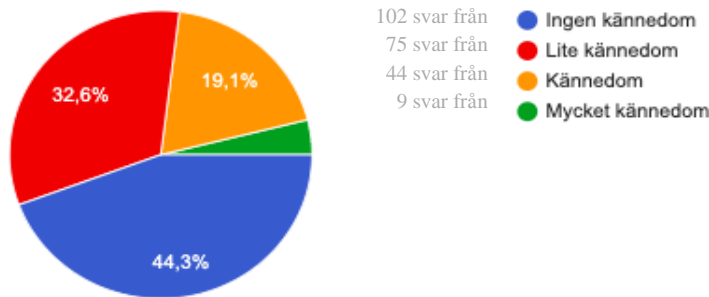
Vilken är din högsta utbildning?

231 svar

Har du någon kännedom om vilka brott de marockanska pojkarna som anländer till Sverige utför? Ett viktigt påpekande är att undersökningen inte generaliserar alla marockanska pojkar, utan enbart de som har begått brott.

230 svar

Om du har kännedom. Skriv gärna ner vad du vet om de marockanska pojkarna.

71 svar

Kommentar 1: Snatteri och stöld

Kommentar 2: Stölder, droger

Kommentar 3: Stöld

Kommentar 4: Jag vet att de stjälar och snattar vid Nordstan, Göteborg

Kommentar 5: Personrån. Butiksrån. Kurir åt knarklangare, får mat och pengar som ersättning.

Kommentar 6: De hänger mycket i Nordstan, Göteborg

Kommentar 7: Ingen bra syn på samhället

Kommentar 8: Stöld, narkotikabrott

Kommentar 9: Narkotikabrott, stölder

Kommentar 10: Våldtäkt

Kommentar 11: Droger

Kommentar 12: Snatteri

Kommentar 13: Min kännedom baseras på de artiklar jag läst i ämnet. Tycker det är oerhört smärtsamt att läsa om dessa pojkars öden.

Kommentar 14: Ficktjuvar, går i gäng och rånar folk, narkotikaförsäljning och för eget bruk, prostitution, våldsbrott

Kommentar 15: Narkotika, rån

Kommentar 16: Narkotikalangning, Snatterier. Rån

Kommentar 17: Narkotikaförsäljning runt Nordstan

Kommentar 18: Rån, prostitution, narkotikabrott, inbrott, stöld.

Kommentar 19: Dömda för överfall, rån och misshandel. Aggressivitet när de inte får som de vill. Har svårt att anpassa sig till regler och lagar.

Kommentar 20: Drog-relaterade brott, hot, rån, sexual brott.

Kommentar 21: Mycket rån tror jag, inga pengar så de behöver tjäna pengar genom att sälja snodda saker. Droginnehav också, enkla och snabba pengar

Kommentar 22: langar

Kommentar 23: Vet vad de gör och vilka brott de utför på ett ungefär. Har vänner som arbetar med detta.

Kommentar 24: Innehav av droger, stölder av olika slag, hot och våld, fysisk samt psykisk misshandel, våldtäkt, hets mot folkgrupp, kvinnoförtryck

Kommentar 25: Att många av dom lever på gatan och försörjer sig på brottslig verksamhet.

Kommentar 26: Jobbar som väktare i Göteborg City och ser dem dagligen. En misshandel förra veckan tex, utöver drogförsäljning.

Kommentar 27: Svårt att veta ibland vilka som är marockaner dock, finns ju även andra nordafrikaner som begår brott.

Kommentar 28: Våldsbrott och drogrelaterad brottslighet

Kommentar 29: Ficktjuveri, butikstölder, narkotikabrott främst

Kommentar 30: Droger, våld

Kommentar 31: De knarkar, är knarklangare, begår våldsbrott som personrån och misshandel

Kommentar 32: Tar droger Rånar människor och annat otyg

Kommentar 33: Dom är värsta sortens avskum.

Kommentar 34: Utsatta, bor i ödehus eller gruppboenden. Missbrukar droger (sniffar lim, dricker alkohol, röker hasch/marijuana om de har råd), stjälar, snattar och bråkar sinsemellan. Utför rån då och då, oftast riktat mot berusade eller äldre människor men sällan med inblandning av grövre våld. Är väldigt kaxiga utåt, visar lite eller ingen rädsla för polis eller vakter.

Kommentar 35: Rån

Kommentar 36: droger, personrån, sexuella övergrepp och snatterier

Kommentar 37: Misshandel, rån, stöld och droger

Kommentar 38: Våldtäkt, misshandel, stöld, ficktjuveri

Kommentar 39: Fickstölder ligor. Försäljning av droger

Kommentar 40: Prostitution, stölder

Kommentar 41: Våldtäkter, knark

Kommentar 42: Stjälar, rånar, droger

Kommentar 43: Droger, stölder, rån, lösdriveri

Kommentar 44: Får inte komma tillbaka till Marocko och stjälar i Sverige, det är vad jag vet genom media senaste åren

Kommentar 45: Langning rån

Kommentar 46: Drogrelaterade brott

Kommentar 47: Rånar andra ungdomar etc.

Kommentar 48: Droger, personrån och rån.

Kommentar 49: Droger och rån.

Kommentar 50: De är vilsna vet inte riktigt hur de ska hantera sitt liv på främmande mark. De söker spänning, uppmärksamhet, bekräftelse 'jag är någon'.

Kommentar 51: Bla. Rån, och misshandel

Kommentar 51: Själar, säljer droger

Kommentar 53: Droger o personrån

Kommentar 54: Att det ofta handlar om narkotikabrott, misshandel, rån, snatteri och liknande.

Kommentar 55: Knarkförsäljning, rån, inbrott och våldtäkter

Kommentar 56: Droger och småbrott

Kommentar 57: Snatteribrott

Kommentar 58: Narkotikabrott, stölder, sexuella ofredanden etc

Kommentar 59: Droger, stölder, våldtäkter

Kommentar 60: Har en vän inom polisväsendet samt en vän som är åklagare och arbetar med gängbrott.

Kommentar 61: Mina vänner är poliser o knark, våldtäkter är deras signum.

Kommentar 62: Droger, viss prostitution, stölder och rån

Kommentar 63: Våldtäkter och stöld

Kommentar 64: Var på en föreläsning om invandring i Gbg då pratade någon om dessa pojkar.

Kommentar 65: Snatteri, stöld och narkotika.

Kommentar 66: Narkotikabrott, stölder, våldsbrott, våldtäkter

Kommentar 67: Organiserade fickstölder

Kommentar 68: Narkotika

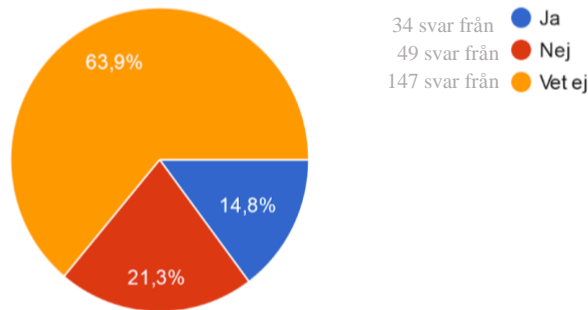
Kommentar 69: Säljer knark.

Kommentar 70: ...

Kommentar 71: Själar, säljer droger

Anser du att Polisen jobbar aktivt för att bekämpa de eventuella brott som de marockanska pojkarna utför/eller har utfört?

230 svar

Om du har svarat ja. Vad har polisen jobbat med?

25 svar

Kommentar 1: Att bekämpa brottsligheten

Kommentar 2: Narkotika

Kommentar 3: De har koll på individerna och medvetna om läget

Kommentar 4: Span på ligorna. Mer kontroll i Nordstan.

Kommentar 5: Pratar med pojkarna.

Kommentar 6: Aktivt försökt få dessa pojkar att lämna gatan. Kontakt mellan Socialtjänst och polismyndigheten.

Kommentar 7: Spaning, gripande, men framförallt befinna sig i samma miljöer dom de Marockanska pojkarna för att ” störa ” deras ev: brottslighet

Kommentar 8: Vet ej vad, men räknar med att polisen gör sitt jobb med att utreda alla typer av brott.

Kommentar 9: Prata med dem

Kommentar 10: Prata med dem

Kommentar 11: Vara på samma ställe som pojkarna

Kommentar 12: Aktivt befinna sig i de miljöer där pojkarna befinner sig. Uppsökande verksamhet.

Kommentar 13: Jagar langare

Kommentar 14: Framförallt i Nordstan, stänga på kvällar

Kommentar 15: bevakar och följer upp vad de gör

Kommentar 16: Punktmarkerat Nordstan mm

Kommentar 17: Uppsökande verksamhet

Kommentar 18: Alldeles för lite visserligen, men de stör dem i den mån de hinner med. Framförallt beslagtar droger.

Kommentar 19: Kartläggning och fysisk närvaro. Försök att etablera kontakt

Kommentar 20: Visar sig på plats. Kartlägger pojkarna och har oftast en aning om var de ska leta när saker blivit stulna. De har dock ett tröstlöst jobb då de inte finns mandat att faktiskt få bort problemindivider från gatan. En person som blir gripen är tillbaka för att göra exakt samma saker på samma plats kort därefter.

Kommentar 21: Fråga polisen

Kommentar 22: Högre närvaro på platser kända för dessa individer, samarbete med migrationsverket och socialtjänst

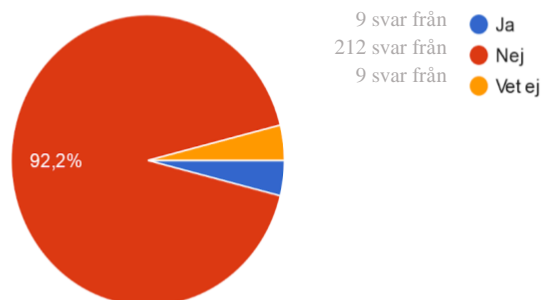
Kommentar 23: Polisen jobbar alltid!

Kommentar 24: Närvaro o stödinsatser

Kommentar 25: De arbetar so lägen tillåter dem göra, men det räcker inte till enligt dem. För korta straff.

Har du blivit utsatt för något brott som du misstänker vara av de marockanska pojkarna?

230 svar

Om du har svarat ja. I så fall vad?

9 svar

Kommentar 1: Försök till stöld/rån i Femmanhuset i Göteborg

Kommentar 2: Psykisk samt fysisk misshandel.

Kommentar 3: En av dem försökte ta min mobiltelefon i Brunnsparken. Han avvek dock snabbt när han såg att han var upptäckt och försökte inte bråka. Om han faktiskt var marockan vet jag inte, men ett av deras Nordstan-”gäng” var i närheten så jag antog det.

Kommentar 4: Rån

Kommentar 5: Stöld/tillgrepp

Kommentar 6: Stöld, ficktjuveri

Kommentar 7: Försökte sälja något. Vet ej om det var droger då jag tackade nej.

Kommentar 8: Försök till väskryckning

Kommentar 9: Ficktjuv...